

Schoolgids 2025-2026

DE ZEERIDDER

WALDORF KINDCENTRUM

Leren met hoofd, hart en handen

DE ZEERIDDER

Omdat in het Waldorfonderwijs naast de natuur, ook de cultuur een grote rol speelt, hebben wij gekozen voor de naam “De Zeeridder”. De Zeeridder is het embleem van het Markiezenhof (een belangrijk cultureel gebouw in Bergen op Zoom). Er hoort zelfs een bijzonder verhaal bij, hieronder een fragment van het verhaal geschreven door Ward Warmoeskerken.

Heb je hem wel eens gezien? Boven op de toren van Het Markiezenhof schittert hij met zijn gouden vissenstaart in de stralen van de zon: de Zeeridder. Sommige mensen denken dat hij daar altijd heeft gestaan, maar dat is niet zo...

Vanuit de lucht heeft de Zeeridder eeuwenlang alle verhalen gehoord van de mensen die hier wonen, werken en leven. Mooie verhalen, treurige vertellingen, sprookjesachtige fabels. Al die verhalen wil hij delen met de mensen die de verhalen niet meer kennen. Hij wil ze bewaren en vertellen, want de Zeeridder is de hoeder van de verhalen...

Voor het complete verhaal verwijzen wij u graag naar onze [website](#).

KINDCENTRUM VRIJESCHOOL DE ZEERIDDER

Frans Halsstraat 25
4625BR Bergen op Zoom
Brinnummer: 31PJ
0165-249001
info@dezeeridder.nl
www.dezeeridder.nl

Ons kindcentrum heeft een wijk-, stads- en streekfunctie en is gevestigd in Brede School Borgvliet. De Zeeridder is een Waldorfschool in Bergen op Zoom, waar les wordt gegeven vanuit de pedagogiek van Rudolf Steiner. De school heeft in augustus 2020 haar deuren geopend met drie klassen met in totaal 47 leerlingen. In het schooljaar 2025-2026 vieren wij ons 5-jarig bestaan en starten wij met ongeveer 100 leerlingen, verdeeld over 6 klassen. Twee kleuterklassen, klas 1, klas 2, klas 3-4 en klas 5-6.

In het gebouw zijn ook basisschool het Palet, het Centrum Jeugd en Gezin (CJG) en de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) gehuisvest.

Telefoon:

Wij streven ernaar om op schooldagen tussen 08.00 en 16.00 uur de telefoon op te nemen.

E-mail:

Het algemene mailadres van de school is info@dezeeridder.nl

Stuur je ons via dit adres een bericht, dan ontvang je binnen vier werkdagen een reactie.

Graag 'dringende' zaken, zoals ziekmeldingen via Social-Schools doorgeven.

De schoolleiding kun je via mail bereiken op info@dezeeridder.nl

Als Waldorfschool zijn we aangesloten bij de Vereniging van Vrijescholen. Onze school onderschrijft en werkt volgens de diversiteitscode zoals opgesteld is door de Vereniging van Vrijescholen:

<https://cms.vrijescholen.nl/storage/240529-diversiteitscode.pdf>

In 2019 bestonden de vrijescholen 100 jaar! Een bijzonder lustrum dat we vierden met alle vrijescholen in Nederland. Ook werd voor alle betrokkenen bij de vrijeschool, het Waldorf 100-festival georganiseerd (vrijescholen worden in veel landen Waldorf-schools genoemd).

Ter ere van dit lustrum werd een prachtige korte film gemaakt over vrijescholen en de betekenis van vrijeschoolonderwijs wereldwijd. Een aanrader! Bekijk de korte film op:

<https://www.waldorf-100.org/en/films/#film-section-1>

DE ZEERIDDER	1
Voorwoord	5
Grondsteenspreuk	6
ONDERWIJS MET EEN VISIE	7
Onze uitgangspunten	8
Oorsprong	12
Basiskenmerken	13
ONDERWIJS IN DE KLAS	16
Leerplan	16
Invulling onderwijstijd	16
Kleuteronderwijs	19
Onderbouw	21
Vaklessen	23
Burgerschap	27
De jaarfeesten	29
ZICHT OP ONTWIKKELING	31
Leerlingvolgsysteem	31
Testen en toetsen	34
Schoolverlatersonderzoek en voortgezet onderwijs	37
PEDAGOGISCH BELEID	41
De sociaal-emotionele vorming	42
Preventie en inzet op (on)gewenst gedrag	45

ONDERSTEUNING	49
Ondersteuningsaanbod	51
Inbreng en invloed van leerlingen	55
WERKEN AAN KWALITEIT	57
Kwaliteitszorg	57
Jaarverslag schooljaar 2024-2025	58
Actiepunten schooljaar 2025-2026	60
ORGANISATIE	62
Wij horen bij abbo Kindcentra	62
Team	64
Contactgegevens	65
Ouderparticipatie	67
Lokale Kindcentrum Raad (LKR)	68
Peuteropvang “De Kleine Zeeridder” &	69
Buitenschoolse opvang “De Strijders”	69
PRAKTISCHE ZAKEN	71
Schooltijden	71
Schoolvakanties, vrije- en studiedagen	71
Algemeen	72
Ziekte, verlof en te laat komen	75
Vrijwillige ouderbijdrage	75
De klachtenregeling	76
Wet op de Privacy (AVG)	77
Aanmelding en toelating	78

VOORWOORD

Voor u ligt de schoolgids van De Zeeridder Waldorf Kindcentrum.

De schoolgids is bedoeld voor ouders en verzorgers die hun kinderen al op onze school hebben én voor ouders en verzorgers die belangstelling hebben voor onze school. Wellicht kan deze schoolgids concreet bijdragen aan het gesprek tussen leraar en (aankomende) ouders. We hopen dat deze schoolgids u zal helpen een goed beeld te krijgen van het onderwijs op onze school en dat het tevens een wegwijzer kan zijn in de organisatie en in de praktijk van alle dag.

Naast dit deel van de gids verzorgen we een tweede deel, te weten de jaarlijkse schoolkalender met meer praktische informatie over schooltijden, vakanties, aan te schaffen leermiddelen en schoolafspraken. Aanvullend hanteren we een 4-jarig schoolplan waarin de actuele beleidslijnen en ontwikkelpunten staan beschreven. Dit schoolplan is goedgekeurd door onze medezeggenschapsraad en op school kunt u dit inzien. Meer inhoudelijke klasseninformatie kunt u vinden op de website van onze school en via onze ouderapp Social Schools communiceren we deze met u.

De Zeeridder Waldorf kindcentrum bestaat uit twee domeinen: de opvang en de school. Onze opvanglocatie bestaat uit BSO-groep 'De Strijders' en peutergroep 'De kleine Zeeridder'. Verderop kunt u alles lezen over onze opvanglocatie.

De Zeeridder is het domein 'onderwijs' en is de eerste Waldorfschool in Bergen op Zoom; een school waar les wordt gegeven vanuit de pedagogiek volgens Rudolf Steiner[1], ook de grondlegger van de antroposofie[2]. Het is een school waar we dicht bij de natuur en dichtbij onszelf, de mens, staan. Een school waar we kinderen bewust lesgeven, bewust leren leven en bewust laten ontdekken en leren.

Wij wensen u veel leesplezier!

Team en medezeggenschapsraad van De Zeeridder Waldorf Kindcentrum

1 Rudolph Steiner is de grondlegger van de antroposofie en legde de basis voor het Vrijeschoolonderwijs.

2 Antroposofie is een moderne maatschappelijke, geestelijke stroming, geïnspireerd op het werk van Rudolf Steiner

GRONDSTEENSPREUK

In het schooljaar 2023-2024 is onze collectieve ambitie vastgelegd in een grondsteenspreuk. Deze is op 27-09-2024 samen met de kinderen, team, ouders, verzorgers en betrokkenen begraven bij onze appelboom. De grondsteenspreuk vormt in de kern de ambitie die wij als school nastreven.

*Hier op deze prachtige plaats,
waar wij in verbinding staan
met de natuurelementen en met elkaar.*

*Op deze plaats waar de Brabantse wal, de bossen, het water,
licht, lucht en zonnewarmte De Zeeridder omringen.
Hier zullen wij iedereen waarderen en omarmen.*

*Dat De Zeeridder een huis mag zijn
gedragen door leraren, pedagogen, ouders, kinderen
en ieder die De Zeeridder in hun hart heeft gesloten.*

*Een huis waar wij allemaal ontkiemen als de planten,
onze wortelen die diep in onze grond aarden
en gevoed worden door de liefdevolle verbinding.*

*Hier waar onze kruiden ontspruiten en onze vruchten rijpen,
door moed, licht en kracht en met hart, hoofd en handen.*

De Zeeridder een thuis waar iedereen werkelijk kan worden wie hij is.

ONDERWIJS MET EEN VISIE

Visie

Wij geloven dat ieder mens uniek is en zich op zijn eigen manier moet kunnen ontwikkelen. Op onze school willen we kinderen de ruimte geven om te beleven. Want als een vak niet alleen met het **hoofd**, maar ook met het **hart** en de **handen** wordt ervaren—van kruin tot tenen—dan wordt het écht onderdeel van wie je bent. Het beleefde blijft hangen, waardoor leren betekenis krijgt.

Onze vijf kernwaarden zijn: **ritme, natuur, uniek, samen en groeien**.

Deze waarden vormen de basis van ons onderwijs. Door een ritmische opbouw in de dag, het jaar en het leren, en een sterke verbinding met de natuur, stimuleren we kinderen om samen te groeien en hun unieke kwaliteiten te ontdekken.

Samen in het ritme van onszelf en de natuur, groei je tot je unieke ik.

Missie

Onze missie is een omgeving creëren waar zowel kinderen als volwassenen zich voortdurend kunnen ontwikkelen. We willen een plek bieden waar nieuwsgierigheid wordt aangewakkerd en verbondenheid met elkaar en de omgeving centraal staat. Wij geloven in het ritme van onszelf en de natuur, werken aan een eigentijdse en inspirerende omgeving waarin persoonlijke groei vooropstaat. Vanuit onze kernwaarden zijn behulpzaamheid en het mogen maken van fouten essentiële onderdelen. Voor ons is onderwijzen: **Leren en beleven met hoofd, hart en handen**.

Met onze aanpak, gebaseerd op de pedagogische en didactische gedachtegang van Rudolf Steiner, de grondlegger van de vrijeschool, bieden wij een uniek aanbod aan:

- Periodeonderwijs waarin rekenen/taal/lezen verweven zijn rondom een vakgebied/jaarfeest,
- Buitenlesdag, in het bos, de schooltuin en omgeving,
- Regenboogonderwijs waar we onszelf en de ander beter leren kennen,
- Kunstzinnige vorming, bewegingsonderwijs, muziek, ambachten en koken.
- Samen streven we naar een betekenisvolle, evenwichtige ontwikkeling voor iedereen die deel uitmaakt van onze gemeenschap.

ONZE UITGANGSPUNTEN

Onze visie en missie zijn gestoeld op verschillende uitgangspunten.

Vooropgesteld zorgen wij dat de leerlingen op onze school alle basiskennis en -vaardigheden goed beheersen zoals beschreven in de landelijke kerndoelen. Dat ze de bij hun niveau passende streefdoelen hebben gehaald en gekwalificeerd zijn voor hun vervolgonderwijs. Vanuit deze verantwoordelijkheid bouwen we ons Waldorfonderwijs op.

Eigentijds

We werken vanuit traditie aan vernieuwing van ons Waldorfonderwijs.

Met onze wortels in de vrijeschooltraditie en antroposofie, stemmen we ons onderwijs af op onze context: De Zeeridder in de 21e eeuw. De vrijescholen bestaat 100 jaar, en als vernieuwingschool nodigt dit onderwijstype van oudsher uit tot doorontwikkeling. Wij zijn een lerende organisatie en pakken die handschoen dus op. Wij willen de traditie goed begrijpen en vooral bepalen wat kinderen in deze tijd van ons als school vragen. Wij hebben tegelijkertijd oog voor haalbaarheid: wat wij als leerkrachten en gemeenschap in deze tijd met elkaar willen en kunnen opbrengen. Daarom maken wij keuzes om bepaalde dingen niet meer te doen, anders te doen of toe te voegen. We verrijken onze vertelstof, liederen, beelden en materialen aan vanuit de rijke wereldgeschiedenis en streven hierin diversiteit na. Wij zien het als onze opdracht om in de hogere klassen de digitale ontwikkelingen mee te nemen in ons onderwijs, zodat leerlingen leren om bewust, autonoom, creatief, veilig en gezond met digitale middelen om te gaan. Samen vieren wij de jaarfeesten zodat we met een brede gemeenschap het ritme van het jaar kunnen beleven.

Leven in het ritme

Ritme als fundament van welzijn en ontwikkeling. Bij De Zeeridder vormt ritme de basis van het onderwijs en de dagelijkse structuur. Ritme wordt gepresenteerd als een natuurlijke ademhaling die rust, veiligheid en ruimte voor persoonlijke groei biedt.

Concrete uitingen van ritme in de schoolpraktijk:

- Structuur en voorspelbaarheid: duidelijke dag- en weekplanning in alle klassen.
- Ritmische oefeningen: ter bevordering van concentratie en balans.
- Seizoensgebonden onderwijs: aansluiting bij de natuur via seizoenstafels, jaarfeesten en activiteiten.
- Periodeonderwijs: cyclisch leren met een duidelijk begin en einde, inclusief momenten van in- en uitademing (intensiteit vs. reflectie).

Dicht bij de natuur

De Zeeridder positioneert zich als een school waar natuurbeleving en duurzaamheid centraal staan. Vanuit de antroposofische visie wordt de verbondenheid tussen mens en natuur actief beleefd en gevierd. Dit draagt bij aan bewustwording, respect en zorg voor de wereld om ons heen. Concreet zichtbaar in de schoolpraktijk:

- Gebruik van natuurlijke materialen in het onderwijs.
- Veel buitenactiviteiten, zoals wandelen, spelen en bosdagen voor kleuters.
- Viering van seizoenen via jaarfeesten en seizoenstafels in elke klas.
- Verhalen en lessen die de ontwikkeling van natuur, aarde en mensheid weerspiegelen.
- Liefde en eerbied voor de natuur door leerkrachten.
- Klimaatbewustzijn en actief milieubeheer, zoals afvalscheiding en schoonhouden van de omgeving.
- Gezonde voeding met natuurlijke ingrediënten, inclusief koken en bakken met de kinderen.
- Moestuinsonderwijs om herkomst van voedsel tastbaar te maken.
- Minimaal gebruik van plastic en focus op duurzaamheid.

Zien wie jij bent – ieder kind is uniek

De Zeeridder positioneert zich als een school waar elk kind wordt erkend als een uniek individu met eigen talenten, behoeften en groeipotentieel. Vanuit een mensgerichte visie staat persoonlijke ontwikkeling centraal, met aandacht voor het hele kind: hoofd, hart en handen.

Concreet zichtbaar in de schoolpraktijk:

- Wekelijkse kind besprekingen zorgen voor een diepgaand en holistisch beeld van elk kind.
- Collectieve verantwoordelijkheid: Alle leerkrachten voelen zich betrokken bij alle kinderen.
- Focus op mogelijkheden: Onderwijs vertrekt vanuit wat een kind kan en wil.
- Breed onderwijsaanbod: Kinderen ontwikkelen diverse vaardigheden en ontdekken hun talenten.
- Getuigschrift aan het eind van het jaar: Een persoonlijk verslag dat het kind in zijn geheel beschrijft.
- Ruimte voor zelfontdekking: Kinderen leren wie ze zijn, krijgen vrijheid om keuzes te maken en verantwoordelijkheid daarover te nemen.
- Zelfgestuurd leren en spelen: Via spelvormen en projectmatig werken ontdekken kinderen hun leerstijl.

Samen beleven – bouwen aan gemeenschap en verbondenheid

De Zeeridder profileert zich als een school waar gemeenschapszin en verbondenheid centraal staan. Door samen te vieren, te leren en te zorgen, ontstaat een veilige en warme omgeving waarin kinderen, ouders en leerkrachten zich gezien en gedragen voelen. Deze verbondenheid strekt zich uit tot de bredere omgeving en cultuur van Bergen op Zoom.

Concreet zichtbaar in de schoolpraktijk:

- Inclusieve omgang met geloofsovertuigingen, met nadruk op overeenkomsten en respect voor verschillen.
- Gezamenlijke vieringen van seizoensgebonden feesten, met actieve betrokkenheid van ouders en kinderen.
- Samen koken en bakken, wekelijks bij kleuters en regelmatig in de hogere klassen met hulp van ouders.
- Sterke ouderbetrokkenheid bij onderwijs, vieringen en creatieve vakken.
- Ouderavonden met verdieping in Waldorfonderwijs en kunstzinnige vorming.
- Weekopeningen met verhalen en liederen die de gemeenschap versterken.
- Seizoenstafels en ritmische vieringen als verbindende elementen in klas en school.
- Aandacht voor verjaardagen als persoonlijke en gezamenlijke viermomenten.
- Verbinding met lokale cultuur via activiteiten en evenementen in Bergen op Zoom.
- Periodeonderwijs als gezamenlijke beleving van leerdoelen.
- Kunstzinnige vakken als middel tot zelfexpressie en verbinding met de wereld.
- Dagelijkse spreuken als ritueel van samenkomst en bezinning.
- Leerkrachten als begeleiders van elk kind, met een gedeelde verantwoordelijkheid voor groei en bloei.

Blijven groeien – een leven lang leren en ontwikkelen

Alles wat leeft, groeit, plant zich voort en sterft op een gegeven moment ook weer. Dat betekent dat het voortdurend in beweging is. Vrijeschoolonderwijs vraagt om situaties waarin leraren en leerlingen het beste dat ze in huis hebben laten zien, zich door elkaar laten uitdagen en elkaar inspireren. Zodat kinderen uitgroeien tot mensen die zelf betekenis en richting aan hun leven geven en die hun eigen plek weten te vinden in de huidige, snel veranderende samenleving. Men kan het geheugen alleen ontwikkelen doordat met de opmerkzaamheid, de interesse opwekt. Belangstelling, aandacht en geheugen horen bij elkaar.

Concreet zichtbaar in de schoolpraktijk:

- Wekelijkse teambijeenkomsten waarin leerkrachten kennis en inspiratie delen.
- Open communicatiecultuur: Hulp vragen en fouten maken worden gezien als kansen om te leren.
- Onderlinge inspiratie: Leerkrachten en leerlingen dagen elkaar uit om het beste uit zichzelf te halen.
- Nieuwsgierigheid stimuleren: Kinderen worden aangemoedigd om vragen te stellen en open te staan voor nieuwe kennis.
- Fouten als leerdoelen: Een veilige leeromgeving waarin fouten maken onderdeel is van het leerproces.
- Onderwijs dat verbreedt: Gericht op cognitieve, creatieve en persoonlijke ontwikkeling.
- Leren buiten de klas: Ontdekken en groeien gebeurt in de moestuin, omgeving, bos etc.

OORSPRONG

De Zeeridder Waldorf Kindcentrum is een van de ruim negentig (basis) vrijescholen in Nederland. De eerste vrijeschool startte in 1919 in Stuttgart als sociaal experiment met arbeiderskinderen van een sigarettenfabriek. De directeur, Emil Molt, vroeg Rudolf Steiner (1861-1925), grondlegger van de antroposofie, het onderwijs in deze school pedagogisch vorm en inhoud te geven. Het bleek een succesvol experiment. Het is inmiddels een internationale beweging met meer dan duizend scholen verspreid over alle werelddelen. De vrijeschool is gestoeld op de antroposofie.

Antroposofie

De antroposofie gaat ervanuit dat ieder mens op aarde komt met een eigen levensdoel. Om trouw te kunnen zijn aan dit doel en de richting van het eigen leven te kunnen volgen, is het van belang dat zoveel mogelijk vaardigheden en talenten van een kind tot ontwikkeling worden gebracht. Zo zal het kind later als volwassene op een authentieke, creatieve en zelfstandige manier vorm kunnen geven aan zijn of haar leven en aan het samenleven met de mensen om zich heen. Langs deze weg bouwt het vrijeschoolonderwijs aan de ontwikkeling van een gezonde samenleving.

Antroposofie en religie

De antroposofie is geen religie en onze school heeft dus ook geen binding met een kerkgenootschap. Wel heeft de antroposofie een spiritueel karakter en neemt in de benadering mee dat er meer is tussen hemel en aarde, ook wel geestelijke wereld genoemd. Dit is breed interpreteerbaar en niet gekoppeld aan een God of godsdienst. Belangrijk in de antroposofie is eerbied voor alle godsdiensten, levensovertuigingen en culturen.

Met betrekking tot ons onderwijs (het leerplan) betekent dit dat de leerstof aangepast is aan de ontwikkelingsfasen van het kind. Daarbinnen kunnen activiteiten gezocht worden die afkomstig zijn uit alle godsdiensten en culturen van de gehele wereld. Voor De Zeeridder is de natuur een belangrijk uitgangspunt. De seizoenen, de zorg voor de aarde, de kringloop willen wij juist aan kinderen meegeven. Onze jaarfeesten volgen daarom ook de vier belangrijkste seizoenen.

Vrijescholen in Nederland

In Nederland heeft het vrijeschoolonderwijs jarenlang een aparte positie in het onderwijs gehad; het concept was niet te vangen in het vroegere inspectiekader. Vanuit deze aparte positie is er gedurende lange tijd intensief overleg geweest met het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en met de Inspectie voor het onderwijs. Hieruit zijn een aantal afspraken voortgekomen waardoor het vrijeschoolonderwijs zich kan conformeren aan alle eisen zoals gesteld aan basisscholen in de wet op het (primair) onderwijs. Voor een actueel overzicht van alle vrijescholen en ontwikkelingen verwijzen we graag naar de Vereniging van Vrijescholen.

BASISKENMERKEN

Vrijescholen zijn van oorsprong vernieuwings- scholen. Internationaal leggen vrijescholen accenten en maken eigen keuzes. Toch zijn vrijescholen over de hele wereld op een aantal punten overal herkenbaar als vrijeschool. Deze uitgangspunten vormen de basis van vrijescholen, en worden naargelang de context in meer of mindere mate uitgewerkt en doorontwikkeld.

Hoofd hart handen

Steiners visie richt zich op onderwijs dat hoofd, hart en handen aanspreekt, om zo een volledig mens te worden. Met de handen wordt het lichamelijk- motorische bedoeld. Met het hart wordt het hele gevoelsleven bedoeld: betrokkenheid, inlevingsvermogen, de emotionele intelligentie (EQ), zelfvertrouwen, zelfwaardering, verbeelding en gevoel voor schoonheid. Het hoofd ten slotte geeft het vermogen tot denken en begrijpen, tot concluderen en abstraheren. Het kind heeft volgens Steiner niet alleen kennis nodig, maar ook een warm gevoelsleven en een sterk lichaam. Dit is de basisgedachte die in het vrijeschoolonderwijs van heden nog steeds breed gedragen wordt.

Ontwikkelingsfasen

Een wezenlijk kenmerk van Steiners pedagogiek is dat kinderen verschillende ontwikkelingsfasen doorlopen. Kinderen ontwikkelen hoofd, hart en handen in de loop van ongeveer 21 jaar; steeds staat de ontwikkeling van één van deze aspecten voorop. In de eerste pakweg zeven jaren leren kinderen voornamelijk hun lichaam te gebruiken. Kleine kinderen kruipen, lopen, rennen, springen, klauteren, hinkelen. Hierdoor wordt het lichaam hun instrument. De vrijeschool wil kinderen de ruimte geven om die ontwikkeling helemaal te voltooien. In de tweede periode van zeven jaar beleven kinderen de dingen die op hen afkomen gevoelsmatig. Het is mooi of lelijk, goed of kwaad, smakelijk of vies, veilig of gevaarlijk, leuk of saai. In deze periode leert het kind door enthousiasme.

De vrijeschool werkt met vertelstof die kinderen hierin aanspreekt en die hen in de ontwikkeling begeleidt. Na het veertiende jaar kan het kind zelf leren nadenken en oordelen. Het intellect is de kroon op het werk. De vrijeschool wil aan deze natuurlijke ontwikkeling recht doen en houdt daarom rekening met de ontwikkelingsfasen van het kind.

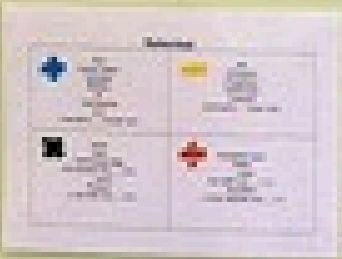
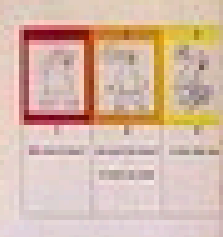
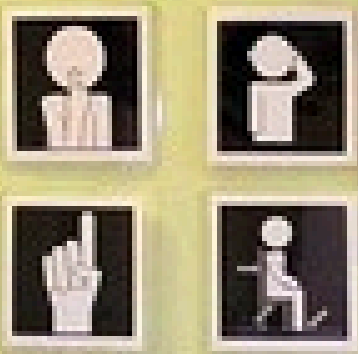
Opvoeden en persoonsontwikkeling

De Zeeridder heeft als uitgangspunt dat onderwijs verder gaat dan alleen goed leren lezen of rekenen: het is ook opvoeden. Onderwijs staat in dienst van de persoonlijkheidsvorming, zowel individueel als in relatie tot de sociale gemeenschap. De vrijeschool wil in het leven van een kind van betekenis zijn. Ieder kind heeft van zichzelf bepaalde talenten. De vrijeschool wil dat het kind de ruimte krijgt om deze te ontdekken en te ontwikkelen. Dat vraagt om onderwijs dat verbreedt en de ontwikkeling van een vrije persoonlijkheid aanmoedigt in cognitie, inventiviteit, originaliteit en creativiteit. Verder wil de vrijeschool kinderen niet alleen kennis bijbrengen, maar ze ook leren inzien hoe ze tot een eigen gedachte, een eigen oordeel kunnen komen. De weg naar het trekken van een conclusie is belangrijker dan de conclusie zelf. Kinderen leren bijvoorbeeld wat een standpunt en een mening is. Ze leren ook de feiten nauwgezet en objectief te beschrijven. De focus ligt dus op het nadenken en zelfstandig oordelen en niet alleen op het kunnen reproduceren van kennis. De vrijeschool hecht aan de vorming van een sterke eigen persoonlijkheid van het kind juist omdat de maatschappij altijd verandert. Wat vandaag nieuw is, is morgen verouderd. Mensen die stevig staan en creatief hebben leren denken, zijn op deze ontwikkelingen voorbereid; ze kunnen waarnemen, verbeelden, begrijpen en oordelen.

Beweging

In alle lessen, dus ook bij het taal- en rekenonderwijs is beweging een onmisbaar onderdeel. Het is niet alleen belangrijk dat een kind de lessen begrijpt, maar ook dat het er letterlijk actief mee bezig is. Het is lerend onderzoeken en onderzoekend leren. Daarom zijn motorische oefeningen een belangrijk onderdeel van de les.

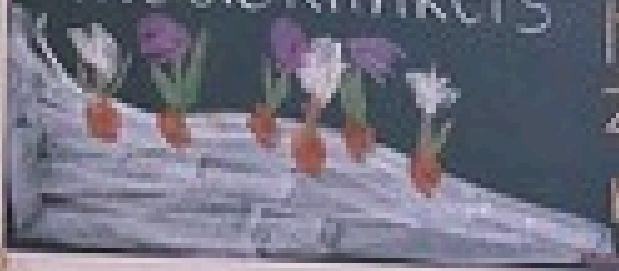

kort
 kort
 o-o u-u
 e-e a-a
 i-i

lang
 lang
 oo-oo
 ee-ee
 ie-ie

klinkers : o-e-l-u-a
 oo-ee-ie-uu-aa

medeklinkers p,m,l,f,w,h
 z,b,d,g,t,v
 n,k

ONDERWIJS IN DE KLAS

LEERPLAN

Wij geven onderwijs op basis van het leerplan. Het leerplan bestaat uit aanwijzingen voor het werken met kinderen in de kleuterleeftijd en voor het onderwijs van kinderen van 6 tot en met 18 jaar (in de klassen 1 tot en met 12). Hoe ons Waldorfonderwijs is opgebouwd staat weergegeven in ons leerplan. Hierin staan voor zowel de kleuters (groep 1 en 2) als de onderbouw (groep 3-8) de doelen, methoden en uitgangspunten per vak omschreven. In het leerlingvolgsysteem (Parnassys) staan de leerlijnen uitgewerkt naar doelen op leerling niveau. Methodes worden gebruikt als ondersteuning van de leerlijnen. Het leerplan kunt u opvragen bij de directie.

INVULLING ONDERWIJSTIJD

Wat is onderwijstijd? Kinderen in Nederland hebben recht op voldoende uren onderwijs. In de wet staat een minimaal aantal uur dat een leerling les krijgt tijdens de 8 jaar op de basisschool. De school bepaalt zelf de indeling van de schooldag en de tijden waarop de leerling op school moet zijn.

VAK	KLEUTERKLAS LEERJAAR 1	KLEUTERKLAS LEERJAAR 2
Bewegingsonderwijs	1u 00 min	1u 00 min
Creatieve vorming	2u 00 min	2u 00 min
Handwerken	0u 30 min	1u 00 min
Harmonisch bewegen	1u 00 min	1u 00 min
Muziek	2u 00 min	2u 00 min
Ochtendspel	3u 00 min	3u 00 min
Spel	5u 00 min	5u 00 min
Vakoverstijgend onderwijs (taal - rekenen - natuur)	5u 00 min	5u 00 min
Burgerschap	1u 00 min	1u 00 min

Invulling onderwijstijd klas 1 t/m 6 (leerjaar 3 t/m 8)

VAK	KLAS 1	KLAS 2	KLAS 3	KLAS 4	KLAS 5	KLAS 6
Lezen	8u 45 min	4u 45 min	4u 45 min	4u 45 min	4u 45 min	4u 45 min
Taal	2u 00 min	5u 00 min	5u 00 min	5u 00 min	5u 00 min	5u 00 min
Rekenen	5u 45 min	5u 45 min	5u 45 min	5u 45 min	5u 45 min	5u 45 min
Heemkunde - Wereldoriëntatie	1u 30 min	1u 30 min	2u 00 min	2u 00 min	2u 00 min	2u 00 min
Kunstzinnige en creatieve vorming	2u 00 min	2u 00 min	2u 00 min	2u 00 min	2u 00 min	2u 00 min
Bewegingsonderwijs	1u 00 min	1u 00 min	1u 30 min	1u 30 min	1u 30 min	1u 30 min
Harmonisch dans	0u 30 min	0u 30 min	-	-	-	-
Muziek - Zang	1u 30 min	1u 30 min	2u 00 min	2u 00 min	1u 30 min	1u 30 min
Vreemde talen	0u 30 min	0u 30 min	0u 30 min	0u 30 min	1u 00 min	1u 00 min
Digitale geletterdheid	0u 30 min	0u 30 min	0u 45 min	0u 45 min	0u 45 min	0u 45 min
Burgerschap	1u 30 min	1u 30 min	1u 30 min	1u 30 min	1u 30 min	1u 30 min

Per leerjaar is de urenverantwoording per vak verschillend. Onze kinderen volgen in schooljaar 2025-2026 in totaal 984 uur les, dit valt ruim binnen de norm van de onderwijsinspectie. In acht jaar tijd hebben de leerlingen ongeveer 7540 lessen onderwijs gevolgd.

KLEUTERONDERWIJS

Het kleuteronderwijs (groep 1 en 2) Vrijescholen houden vast aan de term kleuters, om aan te geven dat kinderen van 4 tot 6 jaar een eigen aanpak nodig hebben. Op De Zeeridder werken leerkrachten in de kleuterklas die specifiek zijn opgeleid om te werken met leerlingen in de kleuterleeftijd.

Vrij spel

Wij gaan ervan uit dat een kleuter zich ontwikkelt door spel/fantasie en beweging. In ons onderwijs hechten we grote waarde aan het vrije spel als basis van het onderwijs. Het initiatief ligt bij het kind zelf om vorm en inhoud te geven aan dit spel dat zowel binnen de klas als buiten op het plein of in het park plaatsvindt.

Door het vrije spel ontwikkelen de kinderen in onze kleuterklassen zich op verschillende gebieden:

- de taal- en denkontwikkeling (Waaronder de taal- en reken- voorwaarden die nodig zijn bij het leren lezen, spellen en rekenen);
- verbeelding/creatief/kunstzinnig;
- motorisch;
- sociaal emotioneel;
- het leren leren.

Om tot kwalitatief hoogwaardig spel te komen waarin de kinderen zich naar hun leeftijd ontwikkelen, zorgen wij als leerkrachten voor een veilige, voorspelbare en rijke leeromgeving. Soms is het nodig om daarbij gerichte begeleiding bij het spel te bieden, bijvoorbeeld omdat een kind moeite heeft om het spel vorm te geven, om bepaalde ontwikkelingsstappen te maken of omdat het kind extra uitdaging nodig heeft. Dit doen we altijd met oog voor het belang en de essentie van het vrije spel.

Geleid spel

Naast vrij spel is er in een kleuterklas geleid spel, zoals het ochtendspel en kringspelen. Hierin neemt de leerkracht de kinderen mee in een verhaallijn: door middel van liedjes, versjes, handelingen en bewegingen werkt de leerkracht aan gerichte doelen. Ook deze doelen hebben betrekking op de verschillende ontwikkelingsdomeinen. Het vrije spel bevordert een gezonde fysieke ontwikkeling, hiermee wordt de basis gelegd voor het latere leren vanuit het hoofd. Ook het aanleren van taal-en rekenvaardigheid gebeurt binnen een ervaringsgericht en spelend aanbod. Kenmerkend voor de vrije kleuterklas is de ruimte voor nabootsing, eerbied, gewoontevorming en fantasie. Dit is een vaste leidraad door de dag, de week en het jaar en wordt ook in het vrije spel zichtbaar.

Overstap naar klas 1

Aan het einde van de kleutertijd kijken we goed of het kind leerrijp is. Daarbij kijken we naar de sociaal emotionele ontwikkeling, de reken- en taalontwikkeling en de grove en fijne motoriek van het kind. Het kan zijn dat we met ouders besluiten om het kind langer de tijd te geven om te kleuteren. Te vroeg met het bewuste leren beginnen, kan de ontwikkeling van een kind remmen. De Zeeridder kiest als peildatum 31 december; kinderen die vóór 31 december zes jaar worden, gaan in principe vanaf dat jaar naar de eerste klas. Met de ouders van kinderen die rond/na deze datum zes jaar worden (december en januari), wordt bekeken of hun kind eraan toe is om de stap naar het bewuste leren te zetten.

ONDERBOUW

De onderbouw, klas 1 t/m 6 (groep 3 t/m 8) De overgang naar de eerste klas wordt feestelijk gevierd. Nu gaat het bewuste leren beginnen. Iedere dag start met de opmaat (een gezamenlijke dagopening); in stilte lezen, bewegen en daarna de spreuk. De lessen bestaan uit periodeonderwijs, oefeningen en vakonderwijs. Daarnaast hebben de leerlingen iedere week gymnastiek en harmonisch dansen van vakleerkrachten.

Vertelstof

Het Waldorfonderwijs in de onderbouw kenmerkt zich door per leerjaar bepaalde passende vertelstof aan te bieden aan haar leerlingen. Door de verhalen op de leeftijdsfasen van de kinderen te laten aansluiten, herkennen zij elementen die als spiegel dienen en zo hun ontwikkeling ondersteunen. Naast deze ondersteuning zorgen de rijke beelden uit de vertelstof voor genieten, plezier, herkenbaarheid, (ont)spanning en het stimuleren van de fantasie. Vrijwel dagelijks wordt aan de kinderen nieuwe leerstof vanuit een verhaal (beeld) aangeboden.

In de meeste vrijescholen is onderstaande vertelstof per leerjaar de basis:

- In de kleuterklas staan de bakersprookjes en sprookjes centraal. In bakersprookjes zit altijd een herhalend patroon wat voor kleuters heerlijk is. Daarbij overwint altijd het goede in de sprookjes en dat is iets dat belangrijk voor de kleuters is om als basis mee te krijgen.
- In de eerste klas worden sprookjes verteld met een accent op moed, doorzettingsvermogen en vertrouwen. De held gaat op weg, vervult opgaven en ontmoet tegenslagen in de vorm van het boze. Deze worden door het goede overwonnen en het doel wordt tenslotte bereikt.
- In de tweede klas bestaat de vertelstof uit fabels en legenden. Een belangrijke leidraad is bijvoorbeeld het levensverhaal van Franciscus. Hierin staan medemenselijkheid, liefde en het offer centraal. In fabels komen de karaktertrekken als egoïsme, sluwheid, lef, angst, bescheidenheid en onzekerheid tot uiting, iets wat zich ook in de kinderen zelf ontwikkelt.
- In de derde klas wordt uit het Oude Testament verteld, verhalen van de schepping van de wereld en de gang van een volk op zoek naar een eigen plaats om te leven. Dit alles onder de sturende leiding van een voorbeeldfiguur. Dit hebben de derde klas kinderen nodig om richting te krijgen.
- In de vierde klas staan de oude Germaanse verhalen uit de Edda centraal; verhalen van de strijd tussen de Goden- en Reuzenwereld. Dit zijn verhalen van het leven zelf, over list en bedrog, van moed en strijd. Met deze stoere verhalen wordt de 'ik-beleving' van de kinderen versterkt.
- In de vijfde klas worden verhalen verteld uit India, Perzië (Mesopotamië), Egypte en Griekenland. In de vertelstof stelt vanaf de vijfde klas steeds meer de mens zichzelf centraal en neemt hij verantwoordelijkheid voor zijn eigen daden. De kinderen maken kennis met de oorsprong van onze huidige democratie en rechtspraak.
- In de zesde klas worden de Romeinse klassiekers behandeld, de vroege Middeleeuwen; de Islam en het Christendom.

Diversiteit in verhaal en beeld

De Zeeridder is continu op zoek naar een diverse set verhalen en beelden over de wereldgeschiedenis. Verhalen die in hun voorbeelden en verteltrant herkenbaar zijn voor kinderen met verschillende religieuze en culturele achtergronden en ons iets leren over de diverse perspectieven op de ontwikkeling van de wereld. Daarmee verrijkt De Zeeridder haar vieringen en vertelstof en gaat de leerkracht actief op zoek naar de overeenkomsten in waarden.

Periodeonderwijs

In de onderbouw wordt na de opmaat, gedurende gemiddeld drie weken anderhalf uur gewijd aan één en hetzelfde vak. Dit noemen we periodeonderwijs. Hier wordt nieuwe leerstof aangeboden in de vorm van projectonderwijs en wordt intensief geoefend. Dit betekent kennismaken met de leerstof, je verbinden ermee, het ontdekken van de verschillende wijzen waarop je met de leerstof kunt omgaan en het oefenen en het zich eigen maken daarvan. In de lagere klassen wordt tijdens het periodeonderwijs vooral rekenen en taal aangeboden. In de hogere klassen komen daar de zaakvakken bij zoals heemkunde, dierkunde, plantkunde, aardrijkskunde en geologie.

Bij nieuwe leerstof wordt vaak gestart met een open opdracht; een beeld dat wordt geschetst of een situatie die vraagt om een oplossing. De kinderen gaan met deze opdracht aan de slag en komen met hun eigen oplossingen. Het periode onderwijs wordt aangeboden via diverse werkvormen waarin ook samenwerken, reflecteren en leren leren centraal staan en leent zich uitstekend voor het differentiëren.

Oefeningen

Tijdens de oefeningen wordt de stof die klassikaal is aangeboden in het periodeonderwijs verder geoefend en geautomatiseerd. Kinderen werken in deze uren op hun eigen niveau en vanuit vele verschillende werkvormen. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van gestandaardiseerde oefenmethodes.

Zaakvakken (wereldoriëntatie)

De heemkunde periodes leggen de basis voor de latere vakken aardrijkskunde, biologie en natuurkunde; het maakt deze vakken tot één geheel. In de eerste klas is heemkunde erop gericht belangstelling te wekken voor de natuur, de seizoenen, planten en dieren. Het gaat hierbij om de directe omgeving waarin de kinderen wonen en leven. Later komt de eigen leefomgeving aan bod, zoals Bergen op Zoom en het Brabants landschap. Na klas 3 gaat het heemkunde onderwijs over in de wereldoriëntatie vakken.

Aardrijkskunde: Vanaf klas 4 leren kinderen hun eigen plek kennen in de wereld om zich heen en krijgen kennis over hun eigen streek, Nederland en andere landen. Ook topografie wordt vanaf klas 4 geoefend en getoetst.

Mens en dierkunde: In klas 4 wordt specifieke aandacht geschonken aan de kennis van de mens en het dier; de overeenkomsten en de verschillen en wat dat betekent. Vanaf klas 5 krijgen de leerlingen geschiedenis, plantkunde en geologie.

VAKLESSEN

De wekelijkse vaklessen bestaan uit: kunstvakken, bewegingslessen, moderne vreemde talen, techniek en natuuronderwijs. De verschillende vaardigheden staan hier centraal.

Vreemde talen

Vanaf de eerste klas wordt er spelenderwijs naast het Nederlands ook een vreemde taal aangeboden. Middels spel, liedjes, voorgelezen en gesproken tekst wordt een woordenschat aangelegd. Vanaf de vierde klas gaan de leerlingen spreek- en luistervaardigheid aanvullen met ook zelf lezen en schrijven en worden elementaire grammaticale regels vanuit teksten behandeld. Het onderwijs in vreemde talen is er onder andere op gericht dat onze leerlingen in enige mate redzaam worden in talen van onze buurlanden en bovendien dat zij ervaren dat elke taal zijn eigen 'taalgeest' heeft.

Schilderen

Een belangrijke vorm van schilderen is nat in nat. Nat in nat is dat nieuwe verf wordt toegevoegd op de vorige laag natte verf waardoor je het wezen van de kleuren voelt. Vaak met slechts drie kleuren, geel, blauw en rood. Er wordt met aquarelverf op nat papier geschilderd. Hierdoor kunnen de kleuren zich gemakkelijk bewegen en wordt het schilderen een levendig proces. In de lagere klassen wordt nog puur vanuit de kleur geschilderd. Beelden uit de verhalen vormen de inspiratie voor kleur en kleurbeweging. Later krijgen de beelden meer vorm en komen er meer contrasten.

Tekenen en vormtekenen

Het tekenen wordt aangeleerd vanuit het werken in vlakken en achtergronden waar de kinderen in eerste instantie nog op een natuurlijke manier in tekenen. Daarna komen er meer duidelijke figuren. Er worden door de jaren heen verschillende tekenmaterialen gebruikt zoals waskrijt, filiakrijt, kleurpotloden en houtskool. Bij vormtekenen wordt uitgegaan van rechte en gebogen lijnen. Uit dit vormtekenen ontstaan twee disciplines: in de eerste en tweede klas is dit het gebonden schrift en in de derde/vierde/vijfde/zesde klas is dit de meetkunde.

Muziek

Het muzikale element is in het hele Waldorfonderwijs verweven met liedjes, spel, ritmisch bewegen en instrumentale muziek. Er wordt veel gezongen in alle klassen en extra tijdens de jaarfeesten. Behalve zingen is ook het instrumentaal spel belangrijk. Vanaf klas 2 leren de kinderen spelen op de blokfluit.

Leerorkest

Leerlingen uit klas 3 en 4 doen jaarlijks mee aan het abbo Leerorkest. Aan het begin van het schooljaar kiezen alle leerlingen een instrument en tijdens het schooljaar leren de leerlingen dit instrument te bespelen. Muziekdocenten van het CKB[1] komen wekelijks naar school om de kinderen hierbij te helpen. Aan het eind van het schooljaar volgt een speciaal concert voor de ouders, waarin alle instrumenten samen komen tot een waar orkest.

Handwerken

Het handwerken vraagt om vaardige vingers; het oefent de fijne motoriek, waarvan bekend is dat die van invloed is op alle leerprocessen en in het bijzonder het rekenen. Daarnaast bevordert het praktisch inzicht en doorzettingsvermogen. En het zelf maken van iets geeft een gevoel van vreugde. Weven, breien, haken, vilt en borduren komen aan bod gedurende de basisschoolperiode.

Handenarbeid

Diverse knutseltechnieken komen aan bod. Er wordt ook geboetseerd, eerst met bijenwas later met klei. In de vijfde klas wordt daarnaast begonnen met houtbewerking: het houtsnijden staat centraal. In de 6e klas worden er houten voorwerpen gegutst. Het belangrijke van het houtbewerken is het proces van grof naar fijn werken.

Harmonisch bewegen

Vanaf de kleuterklassen tot en met klas 2 krijgen harmonische bewegingsles van een dansdocent. Het doel van de harmonische bewegingslessen is dat het kind uiterlijk, maar ook innerlijk 'in beweging' komt. Klank en gebaar komen bij elkaar. De bewegingsles heeft een zekere verwantschap met dans. Het gaat echter niet zozeer om het uitdrukken van gevoelens, maar om met gebaren zichtbaar te maken wat er klinkt in het gesproken woord en in de muziek. Zo worden bijvoorbeeld de klinkers en medeklinkers en ook de betekenis van het woord zichtbaar gemaakt.

Bewegen

Wekelijks vinden ook algemene bewegingslessen (gym) plaats. Dit is voor alle kinderen één keer per week naast de gymles. Ook wordt er dagelijks buiten gespeeld, een moment waarin de kinderen volop bewegen.

1 CKB: Centrum voor Kunsten Bergen op Zoom

Gym

Eén keer per week gaan de kinderen van klas 1 t/m 6 per bus naar de gymzaal aan de Boulevard. Zij krijgen daar wekelijks gymles van een vakleerkracht van abbo Kindcentra. De kleuters volgen bewegingslessen in het speellokaal op school.

De gymtijden zijn als volgt:

Maandag 09:00 - 10:30 uur klas 3-4 en klas 5-6

Maandag 10:30 - 11:30 uur klas 1 en klas 2

Toneel

Toneel is een vak waar veel aandacht aan wordt besteed op onze school. Toneelspelen is een goede manier voor kinderen om zich te uiten, maar ook voor de groepsvorming. Er moet worden samengewerkt, naar elkaar worden geluisterd en gekeken. Het wordt gebruikt voor het periode-onderwijs en er worden door het jaar heen toneelstukjes opgevoerd die bij de vertelstof en leeftijdsfase van de kinderen past. Daarbij wordt rekening gehouden met de leeftijd van de kinderen bij het inoefenen en opvoeren. Vooral in onze bovenbouw worden toneellessen gegeven. Klas 6 voert aan het eind van het schooljaar een musical op.

Omgaan met digitale wereld

In klas 3 t/m 6 is een klein digibord aanwezig. Deze wordt effectief ingezet, bijvoorbeeld bij het laten zien van filmpjes of afbeeldingen als een onderwerp niet tastbaar in de klas of omgeving gezien en beleefd kan worden.

Op school zijn voldoende Chromebooks aanwezig. Deze worden met name vanaf klas 3 ingezet. Ook hierbij wordt er goed gekeken naar het doel hiervan. Veelal zoeken kinderen (begeleid) zelf informatie op over onderwerpen die passen bij het periodeonderwijs van dat moment. Kinderen leren vanaf klas 3 ook ICT-basisvaardigheden zoals tekstverwerken.

Digitale geletterdheid & mediawijsheid

De school is zich bewust van de digitale ontwikkelingen en ziet het als haar opdracht om leerlingen, samen met ouders, te leren bewust, autonoom, creatief, veilig en gezond met digitale middelen om te gaan.

In de kleuterklassen worden digitale geletterdheid en techniek niet gekoppeld aan media maar gaat het om het ontwikkelen van creativiteit, co-creatie, fantasie, ruimtelijk inzicht, sociale vaardigheden, begripsvorming en samenwerking. Dit zijn belangrijke vaardigheden in de tastbare wereld, die ook van essentieel belang zijn later in de onlinewereld. Leerlingen in onze kleuterklassen bieden wij daarom alleen fysieke leermiddelen aan en geen digitale leermiddelen zoals beeldschermen.

Vanaf klas 1 kunnen digitale leermiddelen remediërend worden ingezet (BOUW). Het streven is om vanaf klas 3/4 een begin gemaakt te hebben met het inzetten van digitale leermiddelen binnen de leerlijn digitale geletterdheid. Hiervoor zijn de digitale leermiddelen aangeschaft.

BURGERSCHAP

Vanaf 1 augustus 2021 gelden nieuwe wettelijke eisen voor bevordering van burgerschap in het (speciaal) basisonderwijs, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs. Deze wettelijke opdracht om actief burgerschap en sociale cohesie te bevorderen, verduidelijkt de burgerschapsopdracht uit 2006. De wettelijke opdracht tot bevordering van burgerschap vraagt van het onderwijs om actief burgerschap, sociale cohesie en sociale integratie op een doelgerichte en samenhangende wijze te bevorderen. Het onderwijsaanbod vertrekt vanuit de basiswaarden van de democratische rechtsstaat, de ontwikkeling van de sociale en maatschappelijke competenties die daarbij horen en dit alles vanuit een schoolcultuur waarin basiswaarden worden voorgeleefd en waarbinnen leerlingen kunnen oefenen.

In onze leerlijn Burgerschap definiëren wij op welke wijze wij invulling geven aan burgerschapsvorming. De basiswaarden vrijheid, gelijkheid en solidariteit, die ten grondslag liggen aan onze democratie, zijn diep verankerd in het vrijeschoolonderwijs. Vrijescholen zijn bovendien bij uitstek sociale oefenplaatsen doordat kinderen van verschillende niveaus en vanuit verschillende sociale achtergronden langere tijd met elkaar in de klas zitten. Maar nog meer dan dat, zijn het gemeenschappen waarin leraren, leerlingen en ouders allemaal hun bijdrage leveren. Het vrijeschoolonderwijs is enkel mede mogelijk door deze samenwerking.

Onderwijs is ook opvoeden

Normen en waarden-overdracht vindt plaats doordat jonge kinderen leren van nabootsingswaardige opvoeders. Bewust burgerschap kan hierdoor niet los worden gezien van het schoolklimaat: een pedagogisch klimaat waarin er systematisch aandacht is voor verbinding met jezelf (persoonsvorming) en de ander. Opdat onze kinderen opgroeien tot evenwichtige en vaardige mensen die zich verantwoordelijk voelen voor zichzelf en de wereld om hen heen en daar ook naar handelen, omdat ze vaardigheden hebben aangeleerd dat te kunnen.

Ontwikkeling en koppeling leerlijnen

In het komende jaar ontwikkelen we de leerlijn Burgerschap binnen onze school en binnen abbo Kindcentra verder door. Ook willen we verschillende onderdelen toevoegen en koppelen: Relaties en seksuele voorlichting, Inclusiviteit, Mediawijsheid en Duurzaamheid.

DE JAARFEESTEN

Binnen het ritme van de schooldag worden inspanning en ontspanning bewust met elkaar afgewisseld. Ook besteden we veel aandacht aan het ritme van het hele jaar. Daarbij is onze oriëntatie de natuur, de verschillende seizoenen en wat dit in- en uitademen van de natuur met ons als mens doet. Dit alles is verwerkt in vier perioden in het jaar, en toegepast op ieder leerjaar waardoor we met de kinderen alle ontwikkelingen buiten en in ons bewust beleven. Iedere periode heeft een hoogtepunt, en dit noemen wij het jaarfeest. Deze jaarfeesten vieren wij met elkaar als gemeenschap: alle kinderen en ouders/verzorgers en waar mogelijk in verbinding met de wijk.

Traditionele jaarfeesten op de vrijeschool

In 100 jaar vrijeschool is een rijke traditie aan feesten ontstaan, van Maria Lichtmis tot Advent en Kerst, van het Sint Jansfeest tot Sint-Maarten. In de vele jaren doorontwikkeling van het vrijeschoolonderwijs vieren veel vrijescholen meerdere feesten. De vrijeschool en jaarfeesten: die horen bij elkaar. Op De Zeeridder vieren we 10 jaarfeesten. De feesten bevatten elementen van de traditionele vrijeschoolfeesten, en zijn verrijkt met vieringen uit de verre geschiedenis en diverse culturen en religies.

De grote jaarfeesten, die elke vrijeschool viert, zijn verbonden met de vier seizoenen. Deze feesten vieren wij ook met onze school, maar we gaan naar verder terug naar de basis: de natuur. Dat is ook de basis van de antroposofie, die door Rudolf Steiner ruim 100 jaar geleden is ontwikkeld. Steiner had destijds in essentie vier jaarfeesten beschreven die de in- en uitademing van de aarde symboliseerden. De vier seizoenen zijn aanwezig in het leven van alledag en van invloed op iedereen. Markeringspunten in die seizoenen zijn midwinter (de langste nacht), midzomer (de langste dag) en de lente- en herfstequinoxen waarbij de zon loodrecht op de evenaar staat en de lengte van dag en nacht ruwweg even lang zijn. In vele tradities wordt rond deze dagen een feest gevierd en ook Steiner koppelde de vier jaarfeesten aan deze dagen. Door de eigentijdse vieringen van de jaarfeesten in ons Waldorf Kindcentrum vergroten we het bewustzijn van de seizoenen, het in- en uitademen van de natuur, de aarde en haar krachten. Ieder feest is gekoppeld aan een seizoen, aan een periode.

DATA JAARFEESTEN 2025–2026

Herfst
Oogstfeest: vrijdag 26 september
Lampionnenoptocht: dinsdag 11 november
Sinterklaas: donderdag 4 december
Advent ochtenden: maandagen 1, 8 en 15 december

Lente
Lentefeest: donderdag 2 april
Bloemenfeest: vrijdag 22 mei

Winter
Midwinterfeest: vrijdag 19 december
Lichtjesfeest: donderdag 29 januari
Vastenavond: vrijdag 13 februari

Zomer
Midzomerfeest: woensdag 24 juni

ZICHT OP ONTWIKKELING

LEERLINGVOLGSYSTEEM

Het zorgvuldig volgen van de ontwikkeling van ieder kind is noodzakelijk om goed onderwijs te maken. Dit doen we op verschillende manieren en gebruikmakend van diverse middelen. Op onze school werken we met het leerlingvolgsysteem Parnassys. Hierin houden leerkrachten en kwaliteitscoördinator de motorische en sociaal-emotionele ontwikkeling en de cognitieve vaardigheden lezen, spellen en rekenen bij.

Parnassys

De in het leerlingvolgsysteem geregistreerde waarnemingen en vorderingen worden door de gehele schooltijd heen gerelateerd aan doelen zoals deze zijn vastgelegd in het schoolwerkplan. Het leerlingvolgsysteem bestaat uit een leerling dossier, toetsen en andere signaleringsmethoden. De notities en andere relevante informatie worden opgenomen in het leerlingendossier en ook de aannameprocedure van het betreffende kind, de biografiegegevens, de gesprekken met de ouders of hulpverleners, verslagen, handelingsplannen, getuigschriften, etc. Ouders hebben recht op inzage in het leerlingvolgsysteem van hun kind(eren).

Leerlingvolgsysteem

De Zeeridder werkt met het leerlingvolgsysteem van IEP. Twee keer per jaar wordt er vanaf klas 1 getoetst. De toetsen worden op groepsniveau en op schoolniveau geanalyseerd en besproken in het groeigesprek van Stichting abbo, als ook met de leerkrachten in een teambijeenkomst. Afspraken en acties worden vastgelegd en hier wordt op geëvalueerd, met name op trends en effectiviteit.

Looqin

In de kleutergroep worden de kinderen geobserveerd met behulp van Looqin. Looqin is een observatie en registratiesysteem waarbij welbevinden en betrokkenheid belangrijke pijlers zijn. Daarnaast worden ook de competenties van de kinderen bekeken, zoals taalontwikkeling en motoriek.

Digitaal handelingsprotocol begaafdheid (DHH)

Het Digitaal handelingsprotocol begaafdheid (DHH) biedt met de modules quickscan, signalering, diagnose, leerlingbegeleiding en evaluatie een unieke complete online toolkit voor het herkennen en begeleiden van begaafde leerlingen in de kleuterklassen tot en met klas 6. Het protocol is zo opgebouwd dat na het proces van signalering en externe diagnostiek iedere leerkracht zelfstandig (hoog)begaafde leerlingen kan begeleiden.

Groepsplannen

Groepsplan en groepsoverzicht in Parnassys: Vanaf klas 1 worden in Parnassys groepsplannen gemaakt voor rekenen, technisch lezen en spelling. Vanaf medio klas 2 komt daar begrijpend lezen bij. Er wordt kwantitatief geëvalueerd (op basis van vaardigheidsscores) en kwalitatief (op basis van leerdoelen, observatie). De groepsplannen worden twee keer per jaar gemaakt, volgens het rooster in de jaarplanning. In het groepsoverzicht worden de belemmerende en stimulerende factoren per kind genoteerd. Ouders worden hierbij betrokken en vanaf klas 5 ook de leerling zelf. Het groepsoverzicht wordt voor de herfstvakantie opgesteld, tussentijds in februari bijgesteld en overgedragen aan de nieuwe leerkracht in juli. Om meer doelgericht per kind te kunnen werken, zijn wij overgestapt naar doelenplanners. Per periode (van het periode-onderwijs) worden doelen vanuit de leerlijn BVS in combinatie met de SLO-doelen vastgelegd in een doelenplanner. Per kind wordt kort geëvalueerd en zo nodig worden sleepdoelen meegenomen naar het oefenuur of een volgende periode. Het groepsplan kleuters is onderverdeeld in kind volgend, sturend, ontwikkelend en ontdekkend. Dit groepsplan blijft voorlopig onveranderd.

Groepsbespreking

Met het groepsbesprekingsdocument worden tweemaal per jaar groepsbesprekingen gehouden. De leerkracht vult dit document vooraf in kernwoorden in. Het document wordt doorgesproken met de kwaliteitscoördinator die het verslag aanvult. Naast het groepsbesprekingsformulier gebruikt De Zeeridder de screeningslijsten van de Regenboogtraining.

Groeigesprek

Op basis van de schooloverzichten van IEP en de PRAVOO-signaleringslijsten middels het formulier Groeigesprek houden de directeur en de kwaliteitscoördinator tweemaal per jaar een groeigesprek met het bovenschoolse team (algemeen directeur en de twee bovenschoolse Kwaliteitscoördinatoren). Van deze gesprekken met alle scholen wordt door de bovenschoolse Kwaliteitscoördinatoren een managementletter opgesteld met mogelijke actiepunten voor de scholen zelf of op abbo-niveau.

Sociale veiligheidsmonitor

Van 1 november tot en met 30 april vullen kinderen vanaf klas 5 een tevredenheidsonderzoek in van Vensters PO. Deze gegevens worden naar de inspectie toegezonden en een verslag hiervan wordt openbaar gemaakt. Dit onderzoek wordt gedaan om te voldoen aan de wet. Wij werken echter veel breder aan de sociale veiligheid met de Regenboogtraining.

TESTEN EN TOETSEN

Ook de Zeeridder is verplicht te voldoen aan de wettelijke eisen omtrent de leerdoelen van het basisonderwijs. Alle leerdoelen worden per leerjaar verwerkt in het periodeonderwijs en inge oefend in het oefenuur. Om extra grip op de leerontwikkeling van de kinderen te houden, maken wij ook gebruik van het leerlingvolgsysteem van IEP (bureau ICE- Eindtoets-Primair onderwijs).

Deze is passend bij onze vorm van onderwijs, omdat hierbij gekeken wordt naar het algehele kindbeeld, ook spreken zij over hoofd, hart en handen. Daarnaast wordt er vooral gekeken naar de ontwikkeling van de leerling ten opzichte van zichzelf en niet per se ten opzichte van de rest.

Leerrijpheid kleuters (overgang naar klas 1)

Kleuters volgen wij d.m.v. het leerlingvolgsysteem LOOQIN. Hierbij kijken we naar de algehele ontwikkeling van het kind. Welbevinden en betrokkenheid staan voorop, gevolgd door de competenties van het kind, zoals de motorische, zintuigelijk en sociaal-emotionele ontwikkeling, evenals de taal - en rekenbasisvaardigheden. Rond januari beginnen wij ook met extra observaties rondom de oudste kleuters om te zien of zij 'schoolrijp' zijn en na de zomervakantie door kunnen naar klas 1.

In de maanden voordat de oudste kleuters naar de eerste klas zullen gaan, onderzoekt de kleuterleerkracht door eerdere waarnemingen en behaalde doelen uit het leerlingvolgsysteem en eventueel via het leerrijpheidsonderzoek of de kleuters voldoende ver zijn in hun totale ontwikkeling om naar de eerste klas te gaan. Daarbij wordt vooral gekeken naar de ontwikkeling van de motoriek en wijze van spelen (in verband met de sociaal-emotionele ontwikkeling). Ook moeten voldoende basisvaardigheden aanwezig zijn voor het leren rekenen, schrijven en lezen, de zogenaamde leervoorwaarden. Mocht het leerrijpheidsonderzoek voor het kind worden afgenomen wordt dit toegelicht in een gesprek met ouders/verzorgers.

Periodetoetsen

Iedere leerkracht toetst de vorderingen van elk kind aan het eind van een periode van drie à vier weken. Hiervoor worden verschillende werkvormen gebruikt, zoals een overhoring, een proefwerk of een opdracht voor een werkstuk(je). Ook kan het schrift dat het kind heeft gemaakt de basis voor een beoordeling vormen.

Methode onafhankelijke toetsen

Als aanvulling op wat door de klassenleerkracht wordt vastgesteld, worden er vanaf de eerste klas twee keer per jaar onafhankelijke toetsen afgenomen (IEP, AVI en DMT). In januari/februari en in mei/juni worden IEP en DMT-toetsen afgenomen bij de kinderen vanaf klas 1. Dit betreft de vakken rekenen/wiskunde, lezen (begrijpend, vloeiend en snelheid) en spelling. De toetsen zijn bedoeld om eventuele hiaten in het zich eigen maken van de leerstof vroegtijdig en op feiten gebaseerd te signaleren. Via Social Schools en de schoolkalender communiceren wij het moment van afname. Wel benadrukken wij dat onderwijs meer is dan alleen toetsen en dat deze toetsen een momentopname zijn. Het is voor ons belangrijk dat de kinderen zich ten alle tijden veilig blijven voelen en vooral geen druk ervaren.

NSCCT

In klas 4 en 6 wordt bij elk kind de Niet Schoolse Capaciteiten Test afgenomen. Dit wordt gebruikt voor een voorlopig breed schooladvies, met name voor de leerkracht. Zijn de leeropbrengsten van het kind zoals verwacht mag worden, gezien zijn/haar capaciteiten.

Getuigschrift en tussenrapportage

Als afsluiting van het jaar wordt in de onderbouw een getuigschrift uitgereikt. Dit getuigschrift bestaat uit een kunstzinnig deel voor het kind en een deel voor de ouders. Het kunstzinnige kinddeel bestaat uit een gedicht, spreuk of verhaal en/of een tekening of schildering. In het ouderdeel worden de cognitieve, de sociaal- emotionele en motorische ontwikkeling van het kind beschreven en de vorderingen die in de lesstof zijn gemaakt.

Naast het getuigschrift is er in de onderbouw voor de voorjaarsvakantie een 10-minutengesprek waarin de ontwikkeling en vorderingen van de leerling op dat moment, toegespitst op taal, rekenen en begrijpend lezen, worden besproken. Ook in het najaar voert iedere klassenleerkracht een kort gesprek met alle ouders over de ontwikkeling van hun kind(eren). Ouders kunnen hiervoor intekenen via Social Schools.

Tussentijds gesprek

Ten slotte is er de mogelijkheid om tussentijds een gesprek te hebben. Dit kan op verzoek van ouders of op verzoek van de groepsleerkracht. Wij vragen ouders bij zorgen of ongerustheid tijdig contact op te nemen met de leerkracht. Als ouders en school samenwerken kan dit optimaal bijdragen aan een goede voortgang van het kind.

Groepsbesprekingen

In het begin van het schooljaar hebben de leerkracht en de kwaliteitscoördinator overleg. Ze bekijken, op basis van verzamelde gegevens, wat er nodig is aan basisondersteuning voor alle kinderen binnen de groep. Deze past geheel binnen de vrijeschoolvisie en binnen de zorgniveaus en afspraken binnen het samenwerkingsverband Brabantse Wal. Deze groepsbesprekingen vinden minimaal twee keer per jaar plaats. De tweede keer vindt plaats na de toets afname in januari/februari.

Overgang volgende leerjaar

Onze visie is dat de leerling door kan gaan met leeftijdsgenoten naar de volgende klas, waarbij de leerkracht aansluit op de behoeften van de leerling, zodat deze een ononderbroken ontwikkeling door kan maken. Er zal hierdoor minder snel gekozen voor doublure, een uitzondering daar gelaten.

SCHOOLVERLATERSONDERZOEK EN VO

Bij de overstap naar het vervolgonderwijs vraagt het voortgezet onderwijs (VO) aan de basisschool om het schooladvies (het schooladvies gaat over het instroomniveau voortgezet onderwijs bijvoorbeeld vmbo-t en daarnaast om een onafhankelijk advies). In dat verband doen alle kinderen van groep 8 rond de maand februari de centrale schriftelijke doorstroomtoets. De eigen leerkracht is bij de afname van de doorstroomtoets aanwezig. Er zijn verschillende keuzes voor de doorstroomtoets. Wij hebben gekozen voor de IEP-doorstroomtoets. Deze goedgekeurde centrale doorstroomtoets geeft de school informatie over hoe de kinderen in hun vaardigheid staan betreffende rekenen en taal.

Tabel: gegevens doorstroomtoets

Welk percentage leerlingen behaalt het fundamentele niveau in 2024-2025?

Welk percentage leerlingen behaalt het streefniveau in 2024-2025?

Doorstroomtoets drie jaar gemiddelde

We hebben geconstateerd dat onze leerlingen het drie jaar gemiddelde van de doorstroomtoets niet hebben behaald. Dit is een belangrijk aandachtspunt voor onze school en we nemen dit zeer serieus. Om deze resultaten te verbeteren, hebben we een uitgebreid verbeterplan opgesteld. Dit plan richt zich specifiek op het vak rekenen. De doelen worden niet alleen aangeboden, maar ook herhaald tijdens het periodeonderwijs en de oefeningen. Op deze manier zorgen we ervoor dat de leerlingen de benodigde vaardigheden en kennis opdoen en versterken. We zijn ervan overtuigd dat deze aanpak zal bijdragen aan betere resultaten en een stevigere basis voor de toekomst van onze leerlingen. Mocht u vragen hebben over dit verbeterplan, aarzel dan niet om contact op te nemen met de schoolleiding.

Doorstroomtoets klas 6 2024-2025:

Het 1F niveau is met 100% behaald. Het 2F/1S niveau hebben we met 48,2% behaald, hiermee zitten we 1,8% af van het landelijk streven en 6,8% van onze schoolambitie. Deze groei is heel positief gezien de inhaalslag die gemaakt is door de leerkracht in samenwerking met ondersteuning, ouders en natuurlijk de leerlingen uit klas 6! Door de ingezette acties op het gebied van rekenen is de 100% score op 1F op de doorstroomtoets behaald. Het 1S niveau is door 11% van de leerlingen behaald en 33% van de leerlingen zaten er op twee punten vanaf. Dat betekent dat zij bij 1 extra vraag goed hadden gehad, ook zij het 1S niveau hadden behaald op de doorstroomtoets.

Toelichting 1F/1S doelen bij rekenen:

In het Nederlandse onderwijs worden rekendoelen ingedeeld in verschillende niveaus. Deze doelen geven aan wat leerlingen moeten kunnen op het gebied van rekenen en wiskunde.

1F-niveau (Fundamenteel niveau):

Dit is het basisniveau dat alle leerlingen zouden moeten beheersen aan het einde van hun schoolloopbaan. Het richt zich op praktische rekenvaardigheden die nodig zijn in het dagelijks leven, zoals hoofdrekenen, omgaan met geld, meten en eenvoudige grafieken lezen.

1S-niveau (Streefniveau):

Dit is het streefniveau en richt zich op meer inzicht in getallen, complexere berekeningen en het kunnen toepassen van rekenvaardigheden in verschillende contexten.

Schooladvies

Het gegeven schooladvies wordt echter niet op basis van deze doorstroomtoets gebaseerd. Basisscholen geven in een schooladvies aan welk type voortgezet onderwijs het best bij een leerling past. Daarbij kijkt de school onder andere naar:

- de leerlingkenmerken;
- leervaardigheden van de laatste jaren zoals o.a. periodiek gevolgd in het leerlingvolgsysteem;
- de ontwikkeling tijdens de hele basisschoolperiode.

Basisscholen kunnen een schooladvies voor 1 schooltype of voor 2 schooltypes geven. Dus bijvoorbeeld een havo-advies of een vmbo-t-/havo-advies. Een schooladvies voor 3 of meer schooltypes is niet meer toegestaan. Middelbare scholen mogen niet van basisscholen vragen om alleen schooladviezen voor 1 schooltype te geven.

Als een leerling de doorstroomtoets beter maakt dan verwacht, moet de basisschool het schooladvies ophogen. De basisschool kan er met een onderbouwde argumentering voor kiezen het schooladvies niet aan te passen. Is het resultaat minder goed dan verwacht? Dan past de basisschool het schooladvies in ieder geval niet aan. Leerlingen krijgen dan de kans om in het voortgezet onderwijs te laten zien dat ze het geadviseerde schooltype aankunnen.

De middelbare school baseert zich op het advies van de basisschool.

Het onderwijs op De Zeeridder is erop gericht dat de kinderen na klas 6 (groep 8) voortgezet onderwijs kunnen volgen. Dat kan op het voortgezette vrijeschoolonderwijs in Breda (Michael college) of in het reguliere voortgezet onderwijs in de gemeente Bergen op Zoom of omliggende gemeenten. In onderstaande tabel krijgt u inzicht over de gemiddelde uitstroom van leerlingen uit klas 6 (groep 8) naar het voortgezet onderwijs van de afgelopen drie jaar.

Schooladvies

Het gegeven schooladvies wordt echter niet op basis van deze doorstroomtoets gebaseerd. Basisscholen geven in een schooladvies aan welk type voortgezet onderwijs het best bij een leerling past. Daarbij kijkt de school onder andere naar:

- de leerlingkenmerken;
- leervaardigheden van de laatste jaren zoals o.a. periodiek gevolgd in het leerlingvolgsysteem;
- de ontwikkeling tijdens de hele basisschoolperiode.

Basisscholen kunnen een schooladvies voor 1 schooltype of voor 2 schooltypes geven. Dus bijvoorbeeld een havo-advies of een vmbo-t-/havo-advies. Een schooladvies voor 3 of meer schooltypes is niet meer toegestaan. Middelbare scholen mogen niet van basisscholen vragen om alleen schooladviezen voor 1 schooltype te geven.

Als een leerling de doorstroomtoets beter maakt dan verwacht, moet de basisschool het schooladvies ophogen. De basisschool kan er met een onderbouwde argumentering voor kiezen het schooladvies niet aan te passen. Is het resultaat minder goed dan verwacht? Dan past de basisschool het schooladvies in ieder geval niet aan. Leerlingen krijgen dan de kans om in het voortgezet onderwijs te laten zien dat ze het geadviseerde schooltype aankunnen.

De middelbare school baseert zich op het advies van de basisschool.

Het onderwijs op De Zeeridder is erop gericht dat de kinderen na klas 6 (groep 8) voortgezet onderwijs kunnen volgen. Dat kan op het voortgezette vrijeschoolonderwijs in Breda (Michael college) of in het reguliere voortgezet onderwijs in de gemeente Bergen op Zoom of omliggende gemeenten. In onderstaande tabel krijgt u inzicht over de gemiddelde uitstroom van leerlingen uit klas 6 (groep 8) naar het voortgezet onderwijs van de afgelopen drie jaar.

Tabel: uitstroom voortgezet onderwijs:

JAARTAL	2023	2024	2025
Praktijkonderwijs	0%	0%	0%
VMBO (basis en/of kader beroepsgericht)	8,3%	15,4%	21,4%
VMBO (Gemengd/ theoretische leerweg)	8,3%	38,5%	28,6%
Vmbo-tl/Havo	16,6%	7,7%	21,4%
Havo	8,3%	7,7%	7,1%
Havo/Vwo	16,6%	7,7%	21,4%
Vwo	33,3%	23,1%	0%

PEDAGOGISCH BELEID

Op onze school zorgen we voor een pedagogisch klimaat dat gekenmerkt wordt door veiligheid. Wij vinden het van belang dat onze leerlingen zich 'thuis' voelen, dat ze zich kunnen en durven uiten en dat er sprake is van een grote mate van welbevinden. Alle betrokkenen bij onze school moeten zich veilig voelen op en om de school. Leerlingen moeten zich veilig voelen, zodat ze zich optimaal kunnen ontwikkelen. Medewerkers moeten zich veilig voelen, zodat zij zich kunnen richten op hun kerntaak: het lesgeven, of het leiding geven. Ouders en verzorgers, maar ook externe partners moeten zich veilig voelen op school, zodat zij effectieve contacten kunnen onderhouden met onze school. In de kern richten wij ons met het pedagogisch beleid op het zo veel mogelijk voorkomen en effectief afhandelen van incidenten, op preventieve en curatieve maatregelen.

Pedagogisch klimaat

Het pedagogisch klimaat verwijst naar de **dagelijkse sfeer en omgang** binnen de school. Het gaat om hoe leerlingen, leerkrachten en andere medewerkers met elkaar omgaan, hoe er gecommuniceerd wordt en hoe veilig en welkom iedereen zich voelt. Een positief pedagogisch klimaat kenmerkt zich door:

Respectvolle relaties tussen leerlingen en leerkrachten

Aandacht voor sociaal-emotionele ontwikkeling

Een gevoel van veiligheid en vertrouwen

Structuur, duidelijkheid en voorspelbaarheid in de klas

Het pedagogisch klimaat is dus wat je **voelt en ervaart** als je door de school loopt.

Pedagogisch handelen

Het pedagogisch beleid is de **bewuste, schriftelijke en strategische aanpak** die de school hanteert om het gewenste pedagogisch klimaat te realiseren en te behouden. Dit beleid bevat afspraken, protocollen en richtlijnen over:

Hoe we omgaan met gedrag en groepsvorming

Hoe we pesten voorkomen en aanpakken

Hoe we burgerschap en sociale vaardigheden stimuleren

Hoe we ouders betrekken bij de ontwikkeling van hun kind

Het pedagogisch beleid is wat je **leest en volgt** als professional binnen de school.

Samen met het team hebben we vastgesteld wat onze doelen zijn met betrekking tot het pedagogisch klimaat en ons pedagogisch handelen. Beide aspecten vormen een onderdeel van ons kwaliteitsbeleid: wij meten met een zekere frequentie de kwaliteit, stellen interventies vast en ontwikkelen een projectplan. En vormen beide aspecten vormen een onderdeel van ons personeelsbeleid: de medewerkers evalueren zichzelf op de schooldoelen, de schoolleiding observeert het pedagogisch handelen in de groepen en deze competentie speelt een prominente rol in de gesprekkencyclus.

DE SOCIAAL-EMOTIONELE VORMING

Sociale vorming van kinderen is sterk geïntegreerd in ons lesprogramma; de vertelstof, de opbouw van de periodes, de muzikale vorming, het samenwerkend leren, de bewegende klassen en de op klasniveau ingevulde viering van de jaarfeesten, sluiten allemaal aan bij de specifieke leeftijdsgroep en spelen in op de sociaal emotionele ontwikkeling van de kinderen op een specifieke leeftijd. Wij hebben gekozen voor een methode die hier goed bij aansluit: 'De Regenboogtraining'. Deze methode omvat een aantal preventieve en expliciete onderdelen om met de klas te werken sociaal-emotionele competenties en burgerschapsvorming.

Hierbij wordt gebruik gemaakt van:

1. Voorbeeldgedrag van de leerkracht
2. Het vertellen van spiegelverhalen
3. Kunstzinnige activiteiten
4. Spelvormen

Binnen deze aspecten wordt er gewerkt aan de volgende onderdelen:

Hier sta ik. Standhouden, bij jezelf blijven zonder in starheid terecht te komen. Wij samen. Samenwerken, kunnen delen, een goede klasgenoot zijn, helpen. Moedig zijn. Durven spreken, durven opstaan voor wat er gebeurt, aankarten, Wikken en wegen. Balans houden in sociale processen. Lichtpuntjes zien. Zelfvertrouwen bevestigen, leren focussen op het goede en mooie. Kijken en denken.

Algemeen opvoedkundige principes: eerst kijken, dan zeggen.

In de praktijk houdt dit in dat iedere leerkracht wekelijks een kunst les en/of spelvorm inzet om preventief aan deze onderdelen te werken. Deze lessen zijn opgenomen in de periodeplannen en komen voort uit een klassenscan die de leerkracht jaarlijks maakt. Wanneer het nodig blijkt, kan een expliciete lessenreeks ingezet worden van 10 lessen, om een klas opnieuw in balans te brengen. Deze wordt samen met de leerkracht en een externe deskundige opgesteld. Ouders zullen in dit geval op de hoogte worden gesteld en uitgenodigd worden om onderdelen van de lessen bij te wonen. Op deze manier kunnen leerkrachten en ouders samen om een groep heen gaan staan, om deze te ondersteunen en te helpen. Deze lessenreeks wordt ieder jaar preventief aan het begin van klas 4 ingezet.

Jaarlijks vinden studiemomenten plaats voor alle medewerkers. Op deze dagen worden leerkrachten getraind de Regenbooglessen te geven én om het veilig klimaat te waarborgen op school door de afspraken en uitwerking van de uitgangspunten en principes actueel te houden. Ook wordt er geoefend hoe je het kunstzinnig werken in de klas, zoals gebruikelijk is in vrijescholen, in kunt zetten om preventief aan sociale vaardigheden te werken.

De leerlingen op deze school worden in hun ontwikkeling gevolgd door het leerling-volgsysteem Parnassys. Zowel cognitieve vaardigheden en sociale vaardigheden worden d.m.v. doelen in kaart gebracht en gemonitord. Kwaliteitscoördinator en leerkracht hebben minimaal twee keer per jaar een gesprek om de voortgang van iedere leerling te bespreken. Meer informatie hierover is te vinden in ons zorgplan.

Gouden weken

Vanaf de start van het nieuwe schooljaar gaan we in alle klassen op De Zeeridder aan de slag met 'De Gouden Weken'. Deze belangrijke periode gaat direct na de zomervakantie van start en duurt vier tot zes weken. In deze periode wordt er gewerkt aan groepsvormende activiteiten, waardoor kinderen zich gehoord en gezien voelen. Dat is nodig bij een nieuwe groep, maar ook bij bestaande groepen. Een groep heeft namelijk na de zomervakantie weer onderhoud nodig om zich te vormen. Vanuit deze basis werkt de leerkracht, samen met de kinderen, aan een positieve klassencultuur, waarin respect, vertrouwen en samenwerking centraal staan. Dit is een belangrijke basis voor de persoonlijke ontwikkeling en het leerproces. Het is ook een periode waarin de leerkrachten de schoolregels regelmatig met de kinderen bespreken. Schoolregels scheppen namelijk duidelijkheid en veiligheid.

We hebben 4 schoolregels namelijk:

- *We luisteren naar elkaar*
- *Houd je handen en voeten bij jezelf*
- *We helpen elkaar*
- *We zorgen voor elkaar en elkaars spullen*

Op teamniveau:

Als team vinden wij het belangrijk om met elkaar op te trekken als het gaat over het gedragsvraagstuk. Als team hebben we de eerste weken na de zomer- en kerstvakantie intervisie over gedrag in de school. We gaan het met elkaar hebben over de sfeer in elke groep. Heb je een fijne start gehad? Ben je bewust bezig geweest met het aanleren van de schoolregels, de schoolbrede routines en de klassen routines? Welke leerlingen vallen erop? En, welke interventies hebben een positieve bijdrage geleverd aan jouw groep? Ouders kunnen niet los worden gezien van de groepsvorming op school. Een stimulerende en positieve houding ten opzichte van het onderwijs, de leerkrachten en de ouders komt een kind ten goede. Voor een kind is het belangrijk dat ouders en leerkrachten samen optrekken.

Intervisie gedrag:

Om onze inzet te ondersteunen doen we aan wekelijkse intervisie gedurende de gehele periode van de Gouden en Zilveren Weken. In de tussen liggende periodes komt het wekelijks tijdens de dag start kort aanbod en wordt er ruimte tijdens de teamvergaderingen vrijgehouden om intervisie vorm te kunnen geven.

Monitoren:

Wij hebben school- en groepsregels opgesteld en deze regels worden gehandhaafd op basis van onze protocollen. We volgen de kinderen in hun ontwikkeling van sociale vaardigheden en beleving van veiligheid (o.a. IEP Hart en Handen, WMK-module veiligheid en observatielijst regenboogmethodiek.) In ons Veiligheidsplan leest u meer over veiligheid op onze school.

PREVENTIE EN INZET OP (ON)GEWENST GEDRAG

Omdat wij veel aandacht besteden aan een positief pedagogisch klimaat, wordt ongewenst gedrag zoveel mogelijk voorkomen. Als er zich dergelijke ongewenste situaties voordoen, handelen wij volgens ons Anti-pestprotocol. In dit protocol staan de stappen die wij nemen als er signalen van pestgedrag zijn.

Om een duidelijke aanspreekpersoon binnen de school te hebben is er een schoolcontactpersoon aangesteld. Dit is Emy Elfring, kwaliteitscoördinator (di-do op school). De schoolcontactpersoon heeft een aantal verantwoordelijkheden:

- Het bijhouden van de literatuur en actuele informatie over pesten.
- Zij houdt de map bij waarin relevante informatie is te vinden over pesten en sociaal gedrag.
- Zij is aanspreekpunt voor leraren, kinderen en ouders.
- Zij is verantwoordelijk voor de uitvoering van het anti-pestbeleid binnen de school.

Rol van de kwaliteitscoördinator op gebied van veiligheid

Wij gaan er op De Zeeridder vanuit dat ouders/verzorgers altijd eerst in gesprek gaan met de betrokken leerkracht. We houden van een open communicatie, ook al is het soms lastig om problemen te bespreken. Komen jullie er samen niet uit, dan kunnen jullie bij de kwaliteitscoördinator terecht. Naast het aanspreekpunt over alle zorgvragen, heeft de kwaliteitscoördinator ook een preventieve functie op het gebied van sociale veiligheid en adviseert ze o.a. de directie over de sociale veiligheid. Onder sociale veiligheid valt ook het voorkomen van pesten. Op De Zeeridder hebben we een preventief programma om pesten te voorkomen (genaamd de Regenboogtraining) en ook een protocol wat wij volgen als er gepest wordt. Dit tezamen vormt ons antipestbeleid. Het beleid is op school ter inzage.

Termen en beleid:

Plagen

Samen met leerlingen en ouders wil het team werken aan een sfeer van veiligheid, zodat de kinderen met plezier kunnen leren. Daarbij maken we een onderscheid tussen plagen, lastigvallen en pesten. Het is plagen als de kinderen aan elkaar gewaagd zijn. Het is een spelletje, niet altijd leuk, maar nooit echt bedreigend. Er is geen verliezer of winnaar. Bij “het lastigvallen van een ander” is er geen sprake van plagen, maar vindt een kind het niet prettig wat de ander doet en wil die ook dat de ander stopt met zijn storend/lastig gedrag. Omdat lastigvallen vaak een voorbode kan zijn voor pestgedrag hebben we voor de kinderen een aantal regels opgesteld.

We zijn van mening dat die regels eenvoudig en overzichtelijk moeten zijn. Ook vinden we dat die regels er voor de kinderen die lastiggevallen worden, degene die lastigvalt en de kinderen er omheen moeten zijn. Hiervoor hebben we met kinderen enkele heldere afspraken gemaakt. (Zie hieronder). Deze regels worden op schoolniveau (weekopening) en op groepsniveau enkele keren per jaar aangekaart.

We gaan op een prettige manier met elkaar om.

Als je lastiggevallen wordt door anderen dan:

1. Zeg je duidelijk dat je er last van hebt.
2. Vraag aan de ander duidelijk om te stoppen.
3. Als het andere kind niet luistert, ben je verplicht het tegen de meester of juf te zeggen.
4. Als je bij de leerkracht geweest bent, ga je zelf het andere kind halen.
5. De ander is verplicht om mee te komen!

Als je iemand lastigvalt:

Als de ander aangeeft dat hij/zij het niet leuk vindt! (Als je niet stopt zie je hierboven wat er gaat gebeuren -> punt 3)

Als je iemand een ander ziet lastigvallen:

1. Zeg met een groepje...
2. Als dat niet werkt, zeg je het tegen de meester of juf.

Pesten

Belangrijk is dat we het pesten, wanneer het zich voordoet, als een serieus probleem zien. Bij pesten wordt structureel gescholden, geschopt, geroddeld, genegeerd, etc. Dit gebeurt vaak met een vooropgezet plan. De pester misbruikt zijn macht. Vaak is er een groepje kinderen dat meedoet met de pester. Pesten heeft altijd meer dan één oorzaak. Pesten is ook nooit de schuld van één kind dat bijvoorbeeld "nou eenmaal snel huilt". Voor de leerkrachten is er een protocol opgesteld. Voor meer informatie hierover kunt u terecht bij de leerkracht van uw kind. Op school is er ook een schoolcontactpersoon aangesteld. Dat is de kwaliteitscoördinator van de school. Zij stapt in het proces in als de leerkracht aangeeft het niet meer binnen zijn handelingsmacht te kunnen oplossen.

Time-out afspraken

Soms kan het voor kinderen en de groepsstemming een uitkomst zijn als een kind zich even kan terugtrekken op een eigen plek (de time-out plek). Daar is een protocol voor opgesteld.

Ontoelaatbaar gedrag

In de meeste gevallen lukt het goed om de kinderen duidelijk te maken hoe zij zich binnen een schoolomgeving moeten gedragen. Bij kleine ontsporingen komen de leerkrachten er met de kinderen voldoende uit.

Ongewenst gedrag

Indien een kind gedrag vertoont dat onacceptabel is en het lesproces in de klas of de vreedzame sfeer op school verstoort, start de leerkracht een traject met het kind. Het gehele proces van onderzoeken van de oorzaken tot het bewerkstelligen van de gewenste verandering. We gaan ter alle tijden met elkaar in gesprek. De gespreksverslagen zullen geregistreerd worden en gedeeld waarin stappen beschreven staan om de leerling te ondersteunen in de opbouw naar een veilig leer- en leefklimaat. Op deze manier wil de school de ouders/verzorgers nadrukkelijk betrekken bij de ontstane situaties.

Groepsaanpak

Soms speelt er een vraag op groepsniveau. Dat kan gaan over pestgedrag, uitsluiting, of meidenvenijn. Dan is er extra aandacht nodig voor dynamiek en de sociaal-emotionele vaardigheden. De leerkracht heeft in eerste instantie de verantwoordelijkheid om hier op een passende manier op in te spelen. In overleg tussen de leerkracht, kwaliteitscoördinator en onze expert leerkracht wordt er soms besloten tot een interventie. Dit varieert van een begeleid groeps gesprek, tot een anti-pestinterventie tot inzet van een externe partij. Op veel vrijescholen wordt de Regenboogtraining hiervoor gebruikt. Wij werken sinds vorig jaar ook vanuit de training Rots en Water.

Voor alle klassen is er de mogelijkheid om met ondersteuning van een Rots en water leerkracht een lessenserie te volgen. In deze lessen wordt de methodiek van Rots en Water gebruikt ter ondersteuning van het leerproces op sociaal en emotioneel gebied. Thema's die tijdens de gehele reeks aan bod kunnen komen zijn: pesten, groepsdruk, straatcultuur, meidenvenijn, sociale media, veiligheid, uitsluiting, vormen van geweld, discriminatie en verwaarlozing. Afstemming hierover vindt plaats met de leerkrachten die zelf ook aanwezig zijn bij de lessen die in het eigen klaslokaal of speellokaal plaatsvinden.

ONDERSTEUNING

Alle scholen in een regio bieden dezelfde basisondersteuning. In het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband staat wat onder deze basisondersteuning valt. Soms hebben leerlingen extra ondersteuning nodig. Naast de basisondersteuning bieden sommige scholen extra begeleiding aan leerlingen. De school geeft in de schoolgids aan welke extra begeleiding de school biedt. Ook staat hier welke doelen en wensen de school heeft voor de toekomst. En hoe de school contact houdt met de ouders en leerlingen over de ondersteuning.

Basisondersteuning

Wat verstaan we onder basisondersteuning?

De wet Passend Onderwijs verplicht samenwerkingsverbanden een ondersteuningsplan te schrijven. Het ondersteuningsplan beschrijft onder meer de dekkende ondersteuningsstructuur van het samenwerkingsverband. Een cruciaal onderdeel van het ondersteuningsplan is de definitie en beschrijving van de basisondersteuning. De basisondersteuning is de ondersteuning die minimaal verwacht wordt van alle scholen binnen het samenwerkingsverband Brabantse Wal PO.

In ons samenwerkingsverband onderscheiden we drie vormen van ondersteuning.

- Basisondersteuning: voor de meeste leerlingen voldoende om tot leren te komen
- Breedte-ondersteuning: voor een aantal leerlingen nodig om tot leren te komen
- Diepte-ondersteuning: incidenteel nodig om leerlingen in het leerproces te begeleiden

Voor alle vormen van inzet geldt dat we uitgaan van de onderwijsbehoeften van de leerling.

Scholen werken volgens de uitgangspunten van handelingsgericht werken:

- Liever preventief, dan curatief
- Liever systeemgericht dan kindgericht
- Liever gericht op de lange termijn, dan op het bieden van ad hoc oplossingen.

Basisondersteuning is het door Samenwerkingsverband Brabantse Wal PO met scholen en besturen afgesproken geheel van preventieve en licht curatieve interventies. Oftewel: ondersteuning die de scholen zelf in en om de groepen en binnen de eigen organisatie biedt aan de leerlingen:

- binnen de onderwijsondersteuningsstructuur van de school.
- onder regie en verantwoordelijkheid van de school.
- met inzet, waar nodig, van expertise van andere scholen en ketenpartners.
- op de vooraf overeengekomen ijkpunten.

Ten aanzien van de kwaliteit van de basisondersteuning stelt het Samenwerkingsverband Brabantse Wal PO dat scholen hun basisondersteuning op orde hebben indien:

1. de basiskwaliteit volgens de onderwijsinspectie voldoende is;
2. zij werken volgens de uitgangspunten en standaarden van handelingsgericht werken;
3. de onderwijsondersteuning op school, door school georganiseerd is;
4. zij de afgesproken preventieve en licht curatieve interventies kunnen aanbieden

Voor verdere toelichting en de vier ijkpunten: [Wat-verstaan-we-onder-Basisondersteuning_2.0.pdf](#)

Ondersteuningsstructuur en Samenwerkingsverband (SWV)

Hieronder beschrijven we de ondersteuningsstructuur die De Zeeridder kent als school, als onderdeel van abbo Kindcentra en als school behorend bij het Samenwerkingsverband De Brabantse Wal. Wanneer we spreken over ondersteuningsvragen, gaat het over kinderen die meer dan de basisondersteuning nodig hebben bij hun ontwikkeling; kinderen met specifieke onderwijsbehoeften die niet in een standaard klassensituatie worden vervuld. In het schoolondersteuningsprofiel staat welke extra ondersteuning de school biedt, naast de basisondersteuning. Ook staat in het document welke doelen en wensen de school heeft voor de toekomst. Daarnaast komt het contact met ouders over de ondersteuning aan bod. Leraren, de schoolleiding en het bestuur stellen samen het schoolondersteuningsprofiel op.

Extra informatie

In beginsel zijn alle kinderen tussen de 4 en 12 jaar welkom op onze school. Als er ondersteuning nodig is voor kinderen dan hebben wij diverse mogelijkheden. Onze school is aangesloten bij het samenwerkingsverband Brabantse Wal (SWV) en maakt gebruik van alle bijbehorende voorzieningen zoals schoolondersteuningsteams, netwerkbijeenkomsten en gelden die beschikbaar zijn voor de basisondersteuning.

Ondersteuningsaanbod

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Binnen passend onderwijs werken scholen samen om dit voor elk kind zo goed mogelijk te bieden. Dit overzicht geeft een beknopt beeld van de ondersteuning die onze school bij specifieke ondersteuningsbehoeften kinderen kan bieden. Of een school voor een kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoefte van het kind blijken. De eigen leerkracht van een kind is bij specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoefte het eerste aanspreekpunt voor ouders en leerlingen. Dit overzicht is een samenvatting van het ondersteuningsaanbod en biedt een eerste richting.

ONDERSTEUNINGSAANBOD

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Binnen passend onderwijs werken scholen samen om dit voor elk kind zo goed mogelijk te bieden. Dit overzicht geeft een beknopt beeld van de ondersteuning die onze school bij specifieke ondersteuningsbehoeften kinderen kan bieden. Of een school voor een kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoefte van het kind blijken. De eigen leerkracht van een kind is bij specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoefte het eerste aanspreekpunt voor ouders en leerlingen. Dit overzicht is een samenvatting van het ondersteuningsaanbod en biedt een eerste richting.

Deze specialisten zijn voor onze leerlingen beschikbaar:

SPECIALISTEN

Op school

- Leerkracht
- Regenboogtrainer
- Leescoördinator
- Gedragsdeskundige
- Taalcoördinator
- Rekencoördinator
- Begaafdheidsspecialist
- Dyslexiecoördinator
- Vertrouwenspersoon
- Kwaliteitscoördinator
- Rots en water trainer
- Onderwijsassistent/ Remedial teacher
- Anti-pest-coördinator

Via het samenwerkingsverband, bestuur en derden

- HB-specialist
- Gedragswetenschapper,
- Begeleiders passend onderwijs
- Jeugdprofessional
- Verbindingsofficier
- Jeugdverpleegkundige
- Wijkagent/Jeugdagent
- Beroepsvereniging Vrijescholen

Kwaliteitscoördinator:

De kwaliteitscoördinator stimuleert en coördineert de onderwijs-kwaliteit op school. Zij coördineert het leren binnen de school en van de onderwijsprofessionals (professionalisering), het bevorderen van de onderwijskwaliteit en het (be)houden van de regie op ondersteuning structuur.

Taal/lees/reken coördinator:

De coördinator bewaakt en bevordert de kwaliteit van het onderwijs passend bij zijn specialisme op school

Begaafdheidsspecialist:

De begaafdheidsspecialist ondersteunt de schoolontwikkeling op het gebied van onderwijs aan meer-hoogbegaafden en vervult met de schoolspecialist een initiërende en stimulerende rol binnen de school op het gebied van (hoog)begaafdheid.

De school heeft diverse instanties waarmee wordt samengewerkt op het gebied van Logopedie, Dyslexie, Rekenproblematiek, Motorische ondersteuning, Traumaverwerking, Hoog sensitiviteit, Spraaktaal problematiek, Sociaal-emotionele problemen en Welbevinden en mens zijn. Vanuit het SWV zijn er een gedragswetenschapper, jeugdprofessional en jeugdverpleegkundige aan school verbonden.

Onze school heeft de volgende voorzieningen beschikbaar:

VOORZIENINGEN

Op school

- De school is rolstoeltoegankelijk
- Prikkelarme werkplek of stilleruimte
- Buitenonderwijs
- Afgesloten tuin/moestuin
- Creatief/kook lokaal
- Speellokaal

Via samenwerkingsverband, bestuur en derden

zijn er verschillende onderwijs en zorgvoorzieningen beschikbaar voor leerlingen voor wie de ondersteuning op de eigen school niet toereikend is. Ouders kunnen contact opnemen met de ondersteunings-coördinator voor meer informatie over deze voorzieningen.

Dit ondersteuningsaanbod is bij ons geïntegreerd aanwezig:

ONDERSTEUNINGSAANBOD

Op school

- Hulp bij dyslexie; Bouw - Asgaard - DMT map
- Training in executieve functies;
- Signalering van leer- en leesproblemen;
- Begeleiding bij een taalontwikkelingsstoornis
- Persoonlijke coaching;
- Ondersteuning bij emotionele en gedragsontwikkeling;
- Aandacht voor motorische ontwikkeling;
- Agressieregulatie en faalangstreductie;
- Ondersteuning bij sociale veiligheid;
- Signalering en begeleiding van (hoog)begaafde kinderen.
- Een holistische benadering gebaseerd op het hoofd, hart en handen principe
- Een eigen leerlijn, groep doorbrekend

School specifiek

Tijdens de tweewekelijkse teambijeenkomsten is er altijd tijd gereserveerd voor collegiale consultatie. We noemen dit de kind besprekingen. Een leerkracht brengt een vraagstuk in rondom een kind. Vanuit de temperamenten, constituties, het drie- en vierledig mensbeeld wordt het kind door de leerkracht beschreven en legt zij haar vraagstuk voor. Vanuit de gedachte dat alle leerkrachten van de school zorgdragen voor alle kinderen luisteren, voelen en denken de overige leerkrachten mee en geven feedback en advies. De week erop koppelt de leerkracht die het kind ingebracht heeft terug wat hij/zij met deze adviezen gedaan heeft en wat het effect daarvan was. De kind bespreking vindt plaats a.d.h.v. het formulier: De korte kinderbespreking. Dit formulier is op school ter inzage aanwezig.

De Zeeridder werkt met een brede sociale vaardigheids-training genaamd De Regenboog. Deze aanpak die voortkomt uit het vrijeschoolonderwijs traint leerkrachten, groepen en individuele kinderen op het gebied van de sociale vaardigheden.

Voorbeelden daarvan zijn: moedig zijn, lichtpuntjes zien, wij samen, communiceren en grenzen aangeven. De aanpak begint preventief, maar kan ook curatief worden ingezet. De bijbehorende map is op school ter inzage aanwezig. De screeningslijsten worden als extra middel gebruikt bij de groepsbespreking, naast het groeps-besprekingsformulier van abbo. Twee keer per jaar wordt de klassenscan ingevuld als voorbereiding op het groepsbesprekingsformulier.

INBRENG EN INVLOED VAN LEERLINGEN

Leerlingenraad

De leerlingen hebben een eigen stem binnen de schoolorganisatie, zodat ze weten dat ze meetellen. Ze maken spelenderwijs kennis met democratische beginselen en ze zijn bezig met het bevorderen van actief burgerschap. Door het inzetten van een leerlingenraad vergroten we de betrokkenheid van de leerlingen met de hele school. Daarnaast bevorderen we het verantwoordelijkheidsgevoel van de leerlingen. Tevens krijgen ze beter inzicht in de organisatie van de school. En ze ondervinden wat realistisch en haalbaar is. We hopen hierdoor dat door de inbreng van de leerlingen dit de kwaliteit van de schoolorganisatie positief beïnvloedt.

Kindgesprekken

Naast de gesprekken die de leerkracht dagelijks met de leerlingen voert, vinden er drie keer per jaar kindgesprekken plaats. Tijdens de kindgesprekken wordt er samen met de leerling gesproken over hoe het met hem/haar gaat, waar ze zich nog in willen ontwikkelen en wat ze daarvoor nodig hebben.

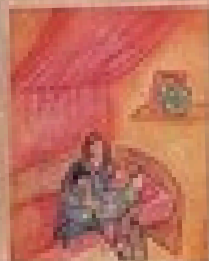
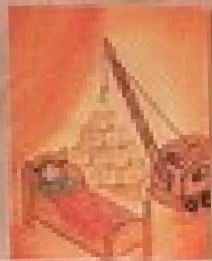
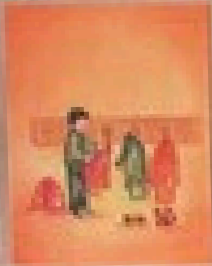
Voortgangsgesprekken

De leerlingen worden betrokken vanaf klas 5 bij de voortgangsgesprekken over hun ontwikkeling samen met de leerkracht en ouders en/of verzorgers.

Groot overleg en ontwikkelperspectief (OPP)

De leerlingen worden betrokken bij het gesprek over hun ontwikkeling. Zij hebben daarin een eigen inbreng richting de leerkrachten, ouders en externen. Ze worden meegenomen in de stappen die ze samen gaan zetten om zich te ontwikkelen op de punten waarbij er een ondersteuningsvraag ligt en/of ontwikkelperspectief is op gesteld. Hierin staat het welbevinden van de leerling centraal.

De leerlingen hebben het recht om hun mening te geven over hun ontwikkelperspectief (OPP) en over de ondersteuning die zij krijgen.

WERKEN AAN KWALITEIT

KWALITEITZORG

Het team van De Zeeridder vat kwaliteitszorg op als een continu proces van vooruitblikken, handelen, terugblikken en bijsturen. Dit bezinnen op wat we nastreven en de wijze waarop we daar vorm aan geven, vindt zijn reden in de tijden die veranderen en daarmee ook de ontwikkelingsvragen en -behoeften van kinderen. Als uitgangspunt voor de kwaliteitscyclus gebruiken we het PDCA-model (Plan-Do-Check-Act). Met behulp van WMK (“werken met kwaliteitskaarten”) zorgen ook wij dat we de goede dingen blijven doen en waar mogelijk verbeteren. In WMK wordt beschreven hoe het onderwijs er uit ziet en wat de school doet om de kwaliteit verder te verbeteren. Dat delen we met alle betrokkenen: ouders, bestuurders, collega’s en Onderwijsinspectie. Naast het Inspectiekader dat in augustus 2023 is aangepast en waar we als school en als stichting aan moeten voldoen, heeft zowel onze school als Stichting abbo kindcentra ook eigen ambities die in de komende jaren verder worden ontwikkeld. Het inspectiekader en de eigen ambities vormen samen de lijnen rond het speelveld van ons onderwijs.

Systeem van kwaliteitszorg

Het handboek kwaliteitszorg zoals dat door de school in ontwikkeling is, beschrijft uitgebreid de verschillende werkprocessen, die van belang zijn voor een professionele kwaliteitszorg. De beschrijving van de verschillende werkprocessen heeft zijn beslag gekregen in het orthotheek van de school. De kwaliteitskaarten zijn voor leerkrachten zowel in een papieren versie als in een digitale versie beschikbaar. Mochten processen door voortschrijdend inzicht aanzetten tot verandering dan zullen zij tussentijds worden aangepast. Eén keer in de vier jaar worden alle werkprocessen opnieuw tegen het licht gehouden of zij geactualiseerd moeten worden.

Relatie met inspectie

Met de kwaliteitscyclus sluiten we als school aan bij de landelijke tendens dat scholen zelf verantwoordelijk zijn voor hun eigen kwaliteit en kwaliteitszorg. We werken daarom met een jaarplan en een jaarverslag. Het plan heeft een hoog ambitieniveau en de school creëert daarmee een gedegen systeem van kwaliteitszorg waarbij de elementen kwaliteitsbepaling, kwaliteitsverbetering en kwaliteitsborging aan bod komen. De school heeft een basisarrangement van de inspectie. Op de site: <http://www.scholenopdekaart.nl/> kunt u meer informatie vinden over onze school en ook het inspectierapport inzien.

De school moet één keer in de vier jaar een schoolplan schrijven. Daarin staan de ambities die school heeft voor de komende vijf jaar. De personeelsgeleding van de MR heeft instemmingsrecht en de oudergeleding van de MR heeft adviesrecht over het schoolplan. De school schrijft ook jaarlijks een jaarplan. Dit jaarplan is een extract vanuit het schoolplan. Het geeft weer welke ambities uit het schoolplan voor het komend schooljaar op het programma staan. Ook wordt het jaarplan van het afgelopen jaar geëvalueerd. Dit heet dan een jaarverslag. In dit “dynamische jaarplan willen we bestuur en MR informeren over wat we het afgelopen jaar meegemaakt hebben en hoe de verschillende onderwijsontwikkelingen verlopen in relatie tot het eerdergenoemde schoolplan. Een korte samenvatting van het jaarplan en jaarverslag vindt u op de volgende pagina, zodat ook ouders en geïnteresseerden geïnformeerd worden. Het volledige schoolplan kunt u bij de directie inzien.

JAARVERSLAG SCHOOLJAAR 2024-2025

Leerplan en Onderwijsuitvoering

Op onze school is een leerplan opgesteld dat wordt uitgevoerd tijdens het periodeonderwijs en het oefenuur. Dankzij de gezamenlijke inzet van het team zien we een positieve ontwikkeling in de leerresultaten en blijven we ons onderwijs continu verbeteren. De inhoud van het leerplan sluit aan bij de pedagogische visie van de vrijeschool en biedt ruimte voor verdieping, creativiteit en differentiatie.

Rekenen en Lezen: Doelgerichte Verbeteringen

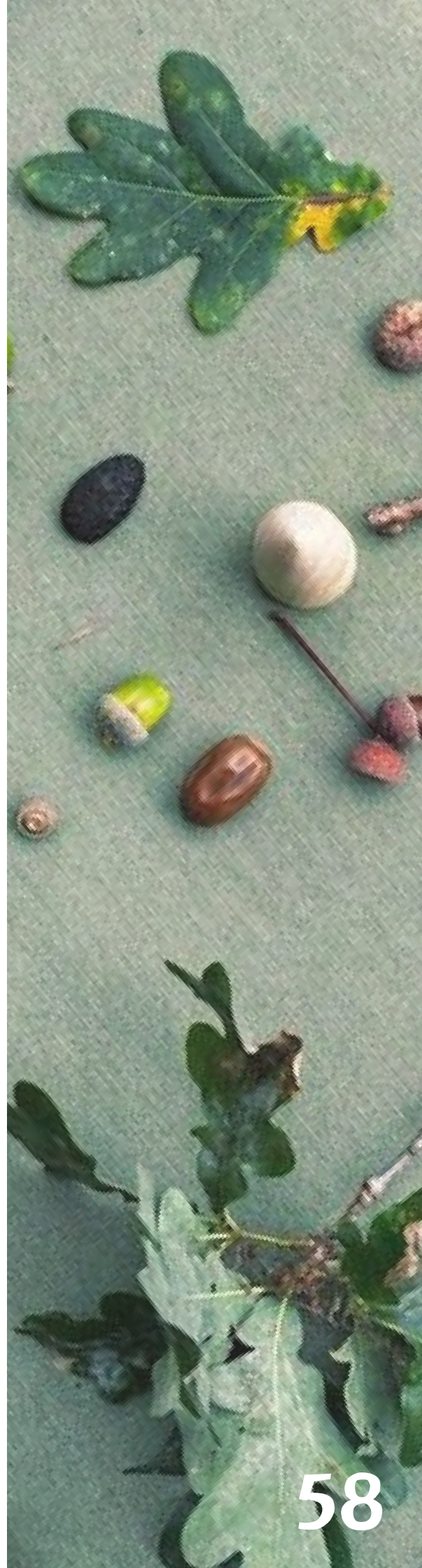
Het verbeterplan rekenen, gebaseerd op de principes van Expliciete Directe Instructie (EDI), heeft geleid tot een duidelijke leerlijn en een zichtbare groei in de kwaliteit van de gegeven lessen. Het leesonderwijs kreeg een stevige impuls door de invoering van de methodiek van José Schraven in de klassen 1 t/m 4. Deze aanpak versterkt de basisvaardigheden en draagt bij aan een doorgaande lijn in taalontwikkeling. Dit heeft geresulteerd in een groei van de resultaten door de hele school.

Burgerschap en Sociaal-Emotionele Vorming

Het herschreven burgerschapsplan is aangevuld met de basiswaarden van de democratie. De doelen zijn gekaderd en verdeeld over twee schooljaren. De volgende stap is het verankeren van deze doelen in ons onderwijs, zodat zichtbaar wordt wanneer en hoe burgerschapsonderwijs plaatsvindt en hoe we dit meetbaar kunnen maken. Dit draagt bij aan transparantie en doelgerichtheid in ons pedagogisch handelen.

Kleuteronderwijs en Poortklas

De poortklas is een waardevolle aanvulling gebleken binnen het kleuteronderwijs. Onder begeleiding van ervaren kleuterleerkrachten verloopt de overgang naar klas 1 soepel en natuurlijk. Ouders, leerlingen en leerkrachten ervaren deze aanpak als positief en ondersteunend voor de ontwikkeling van jonge kinderen.

Communicatie en Verwachtingen

Er is een kwaliteitskaart en communicatieplan opgesteld waarin wederzijdse verwachtingen zijn uitgesproken. Dit zorgt voor heldere afspraken en versterkt de samenwerking tussen school, ouders en teamleden.

Kwaliteitszorg en Ondersteuning

De ondersteuningsroutes zijn inzichtelijk gemaakt en er zijn kwaliteitskaarten ontwikkeld om de PDCA-cyclus (Plan-Do-Check-Act) doelgericht te kunnen doorlopen. Hiermee versterken we onze interne kwaliteitszorg en kunnen we gericht evalueren en bijsturen.

Onderwijsinspectie

Beoordelen de onderwijskwaliteit van De Zeeridder op grond van het herstelonderzoek als Voldoende.

Het team van De Zeeridder heeft het afgelopen jaar planmatig en met veel inzet gewerkt aan de verbetering van het onderwijs. Zo heeft het team scholing gevolgd voor het verbeteren van de instructie en is de school doelgericht gaan werken. Het team spreekt uit veel vertrouwen te hebben in de huidige schoolleiding, daarnaast is er meer samenwerking tussen teamleden. De school heeft de rekenachterstanden van haar leerlingen in beeld gebracht en heeft die bestreden. De leerlingen krijgen nu voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken, omdat het programma dat De Zeeridder aanbiedt nu voldoet aan de wettelijk verplichte onderwijstijd. Ook heeft de school haar beleid en procedures in verschillende kwaliteitskaarten beschreven.

ACTIEPUNTEN SCHOOLJAAR 2025–2026

Voor het komende schooljaar hebben we een aantal gerichte actiepunten geformuleerd die bijdragen aan de verdere ontwikkeling van ons onderwijs en de versterking van onze schoolcultuur. De actiepunten dragen gelijktijdig bij aan het behalen van de herstelopdrachten die uit het positief beoordeelde kwaliteitsonderzoek naar voren kwamen. Het volledige jaarplan ligt ter inzage bij de directie. De voortgang van het jaarplan wordt drie keer per jaar gemeten. De tussenevaluaties en eindevaluatie worden gedeeld met het team, bestuur, medezeggenschapsraad, ouders en verzorgers.

Didactiek en pedagogiek binnen het Waldorfonderwijs

We zetten in op het verdiepen van onze didactische aanpak met onder andere **EDI (Expliciete Directe Instructie)**, **differentiatie** en **coöperatieve werkvormen**. Deze methodieken helpen ons om beter aan te sluiten bij de onderwijsbehoeften van onze leerlingen. Het verbeterplan rekenen wordt doorgezet vanaf de kleuters tot en met klas 6. Door in te zetten op het zetten vanaf klas 1 t/m 6 op automatiseren en door de focus op de 1S doelen naar voren te halen vanaf klas 3 i.p.v. klas 5, zodat de leerlingen vanuit het periodeonderwijs samen met de leerkracht de lesstof kunnen inoefenen, verdiepen en zelfstandig kunnen verwerken.

Kleuteronderwijs en poortklas

De kleuterklassen en de poortklas blijven een belangrijk speerpunt. We richten ons op het aanbieden van uitdagend spel dat de ontwikkeling van jonge kinderen stimuleert en de overgang naar klas 1 soepel laat verlopen.

Sociaal-emotionele ontwikkeling en burgerschap

Met de Regenboogtraining (SOVA/Burgerschap) versterken we de sociaal-emotionele vaardigheden van onze leerlingen. Dit sluit aan bij onze bredere inzet op groepsvorming en een veilige schoolomgeving.

Periodeonderwijs en oefenuur

We bouwen verder aan doelgericht Waldorfonderwijs tijdens het periodeonderwijs en oefenuur. Dit biedt ruimte voor verdieping, creativiteit en het ontwikkelen van zelfstandigheid.

Onderwijs aan (hoog)begaafde leerlingen

De overgang van talentgroepen naar geïntegreerd meer- en hoogbegaafdheidsonderwijs (2025–2027) is gestart. We werken aan een inclusieve aanpak waarin alle leerlingen tot hun recht komen.

Kwaliteitscyclus en leerlingvolgsysteem

We blijven ons leerplan door ontwikkelen met **1S–2F** als uitgangspunt. Daarnaast volgen we onze leerlingen van start tot en met klas 6 via het systeem **Kind en klas in beeld**, waarmee we hun ontwikkeling nauwgezet monitoren.

Professionalisering van het team

We investeren in onze collega's door het organiseren van een tweedaagse scholing gericht op ontwikkeling van binnenuit. Werkgroepen groeien door tot **ontwikkelteams**. Drie collega's starten het tweede jaar van de opleiding tot vrijeschoolleerkracht en de directeur volgt een **verdiepingscursus leidinggeven op de vrijeschool**.

ORGANISATIE

WIJ HOREN BIJ ABBO KINDCENTRA

Als Waldorf Kindcentrum vallen wij (samen met 9 andere kindcentra) onder abbo Kindcentra. Abbo Kindcentra is ons overkoepelende schoolbestuur. Een kindcentrum is een plaats waar kinderen van 0 tot 13 jaar leren en ontwikkelen. De scholen van abbo zijn allemaal opgericht door ouders en kennen elk een eigen onderwijsconcept. Met toekomstgericht, creatief en vernieuwend onderwijs haalt elke school het meest bijzondere naar boven in ieder kind.

Alle abbo Kindcentra delen de visie dat onderwijs méér moet bieden dan goede resultaten op het gebied van taal en rekenen. Natuurlijk voldoen alle scholen aan de eisen die de onderwijsinspectie stelt, maar het onderwijs op de scholen levert vooral een bijdrage aan de brede ontwikkeling van de leerlingen zodat al hun talenten en mogelijkheden tot bloei komen. Op die manier worden de leerlingen het beste voorbereid op hun toekomstige rol in de samenleving. Dit gebeurt door het aanbieden van “twenty-first century skills”. Alle leerlingen worden opgeleid tot creatieve denkers, onderzoekende en ondernemende mensen die kunnen samenwerken en verbinden. Dit wordt samengedaan met ouders. Juist omdat de scholen door ouders zijn opgericht, is het educatief partnerschap tussen school en ouders van groot belang. Wij zijn ervan overtuigd dat dit ertoe leidt dat we het meest bijzondere uit ieder kind naar boven kunnen halen. Meer informatie over abbo Kindcentra kunt u lezen op www.abbokindcentra.nl.

TEAM

Het huidige team van ons kindcentrum bestaat dit schooljaar uit:

Directeur: Elsemieke

Locatiehoofd opvang: Kelly

Kwaliteitscoördinator: Emy

Conciërge: Janko

Managementassistent: Noni

Onderwijsassistenten: Isolde

Bewegingsonderwijs: Sietse

Bibliotheek: Merel

Dans: Emmely

Handwerken (extern): Yolande

HB-specialist abbo: Ellen

Pedagogisch medewerker opvang: Miranda

Pedagogisch medewerker opvang: Kelly

Kleuters groep A: Gwenny

Kleuters groep B: Désirée

Klas 1: Sanne & Susanne

Klas 2: Nans & Judith

Klas 3-4: Pien & Lisette

Klas 5-6: Veronique

Opleidingsschool

Studenten draaien mee op De Zeeridder. Wij zijn een erkend leerbedrijf en vinden dat wij een voorbeeld moeten zijn voor anderen. Wij geven graag ruimte aan jonge mensen die in het onderwijs aan het werk willen door stageplaatsen aan te bieden. Bovendien geeft dit ons de kans deze studenten in te zetten voor onze kinderen. Een situatie waar iedereen van profiteert.

Wij ontvangen studenten van de vrijeschool PABO uit Leiden, PABO, Curio en Scalda (opleiding tot onderwijsassistent en/of kind professional). Dat kunnen studenten uit alle jaren zijn. Zij zullen, onder leiding van de groepsleerkracht, lessen geven. Op deze manier blijven wij contact houden met de opleidingen, hetgeen voor ons eigen onderwijs van groot belang kan zijn. De eindverantwoordelijkheid voor de klas ligt vanzelfsprekend altijd bij de groepsleerkracht.

Verlof personeel

Bij ziekte of verlof van de groepsleerkracht of bij het verrichten van de andere taken ten behoeve van de school, wordt de groepsleerkracht vervangen. Het bestuur is aangesloten bij Leswerk. Leswerk plant beschikbare vaste vervangers die bij abbo in dienst zijn en/of die buiten de stichting werken. We proberen zoveel mogelijk gebruik te maken van invallers die bekend zijn met de school. Lesuitval proberen we te allen tijde te voorkomen. Als er geen invaller beschikbaar is, wordt er een beroep gedaan op een leraar die op dat moment geen groep heeft. Wanneer deze opties niet mogelijk zijn, kan er ook worden gekozen om een groep te verdelen over de andere groepen. In het uiterste geval, als er geen mogelijkheden meer zijn, zullen de kinderen thuisblijven. Mocht het zo zijn dat u geen opvang voor uw kind(eren) kan regelen, dan vangen wij uw kind(eren) op in een andere groep.

CONTACTGEGEVENS

Schoolleiding

Elsemieke van den Biggelaar

Elsemieke.vandenbiggelaar@dezeeridder.nl

Locatiehoofd kinderopvang

Claire van den Belt

Claire.vandenbelt@abbokindcentra.nl

Abbo Kindcentra

Bestuurder onderwijs

Conny van Loenhout

Rijtuigweg 12, 4611 EL Bergen op Zoom, 0164 - 235 225

Kwaliteitscoördinator

Emy Elfring

Emy.elfring@dezeeridder.nl

Vertrouwenspersonen

Als een kind, ouder of medewerker een persoonlijk of vertrouwelijk probleem wil bespreken, dan kun je bij de vertrouwenspersoon een luisterend oor vinden. De problemen moeten dan wel aan schoolse zaken gerelateerd zijn, denk aan pesten op school, discriminatie of klachten. De vertrouwenspersoon garandeert vertrouwelijkheid, maar heeft wel meldplicht als er strafbare feiten aan het licht komen. Naast de interne vertrouwenspersonen is er ook een externe vertrouwenspersoon aan de school verbonden.

Interne vertrouwenspersonen:

Gwenny de Ron

Bereikbaar op maandag - dinsdag - donderdag - vrijdag

Telefoonnummer 0164-249001

E-mail: gwenny.deron@dezeeridder.nl

Désirée Vriethoff- Hotting

Bereikbaar op maandag - dinsdag - donderdag - vrijdag

Telefoonnummer 0164-249001

E-mail: desiree.vriethoff@dezeeridder.nl

Externe vertrouwenspersoon:

Marissa Buijs-Tanis

Tel: +316 46340845

Email: marissa@gomaris.nl

Samenwerkingsverband Brabantse Wal

Bezoek- en postadres: Rijtuigweg 12 | 4611 EL Bergen op Zoom

Telefoon 0164-745091

astrid.walraven@swvbrabantsewal.nl

Jeugdprofessional Gemeente Bergen op Zoom

Een jeugdprofessional is een aanspreekpunt voor ouders, leerlingen en leerkrachten en vormt de schakel met hulpverleningsinstanties. U kunt bellen met de gemeente Bergen op Zoom op het nummer 14-0164. Zij verwijzen u door naar team Jeugd. Een jeugdprofessional neemt dan zelf telefonisch contact met u op.

Margo Cooman

m.cooman@bergenopzoom.nl

Postbus 35

4600 AA Bergen op Zoom

<https://www.bergenopzoom.nl/ouderschap-opvoeden>

Leerplichtambtenaar

Astrid Latooy

A.Latooy@bergenopzoom.nl

0164-277625

OUDERPARTICIPATIE

Eén van de kernwaarden van De Zeeridder is het “samen beleven”, dit geldt ook voor het samen beleven met ouders. Vanuit de vrijeschoolgedachte voeden wij samen de kinderen op en staan wij samen om het kind heen. Wij zien ouders daarom graag nauw betrokken bij de school. Niet alleen rondom het eigen kind, maar ook rondom de activiteiten van school en dan met name de jaarfeesten en de Lentemarkt. We stellen het enorm op prijs als ouders hun betrokkenheid met de school laten zien en dat we zodoende een gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen bij de ontwikkeling van onze leerlingen.

We stellen het wel zeer op prijs als ouders kennisnemen van de vorm van onderwijs van De Zeeridder en de achtergrond hiervan: een openhouding richting het Waldorfonderwijs/Vrijeschoolonderwijs en de antroposofie wordt wel verwacht.

Het ‘samen beleven’ doen wij op de volgende manieren:

Ouderontmoetingsavonden

Tweemaal per schooljaar wordt een ouderontmoetingsavond georganiseerd. Tijdens deze avonden wordt informatie gegeven over het Waldorfonderwijs. Per avond wordt bekeken welk onderwerp aan bod komt en hoe er invulling gegeven wordt aan het bespreken van dit onderwerp. We proberen belangstellenden mee te nemen in de achtergrond van het Waldorfonderwijs door ze zelf te laten ervaren wat de leerlingen op school doen.

Klassenouder

Iedere groep heeft een klassenouder. De klassenouder wordt aan het begin van ieder schooljaar benoemd. De klassenouder staat in nauw contact met de groepsleerkracht. De groepsleerkracht kan via de klassenouder vragen om hulp. De klassenouder staat in contact met de andere ouders van de groep. De taak van de klassenouder is om vragen vanuit de groepsleerkracht uit te zetten en te coördineren.

Ouderwerkgroep.

De ouderwerkgroep bestaat uit meerdere ouders met voorkeur uit elke een vertegenwoordiger. De ouderwerkgroep helpt bij de organisatie van jaarfeesten en ondersteunen bij andere activiteiten georganiseerd door de school.

LOKALE KINDCENTRUM RAAD (LKR)

Onze school heeft een medezeggenschapsraad, die zo'n 8 keer per jaar samenkomt. Omdat wij een kindcentrum zijn heet dit orgaan bij ons de Lokale Kindcentrum Raad (LKR). De LKR is hetzelfde als de medezeggenschapsraad (MR). Enige verschil is dat binnen de LKR ook een afvaardiging van de opvang zitting heeft. Binnen de LKR zitten ouders vanuit de opvangtak en ouders vanuit de onderwijstak. Daarnaast zitten er pedagogisch medewerkers en twee leerkrachten in de LKR.

Twee leden hiervan komen ook in de GMR (gemeenschappelijke medezeggenschapsraad). Binnen de LKR wordt op verschillende manieren vergaderd. Zo zijn er gezamenlijke vergaderingen, waarin opvang en onderwijs met elkaar vergaderen. Ook zijn er vergaderingen waar opvang en onderwijs los van elkaar vergadert.

De leden van de LKR van De Zeeridder zijn:

Vanuit onderwijs

Cagla (ouder)
Julius (ouder)
Gwenny (personeel)
Désirée (personeel)

Vanuit opvang

Kelly (Locatiehoofd)
Kelly (Pedagogisch Professional)
Loreen (ouder)
José (ouder)
Elke (ouder)

Voor vragen zijn zij bereikbaar via het volgende emailadres: mr@dezeeridder.nl

PEUTEROPVANG “DE KLEINE ZEERIDDER” & BSO “DE STRIJDEERS”

Onze visie

Bij ons kunnen kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 en 4 tot 12 jaar samen spelen. In onze pedagogische visie gaan we ervan uit dat elk kind uniek is en in zijn eigenheid gezien en aangesproken wil worden. Wij willen een leefruimte scheppen waarin ieder kind gezien kan worden. We geven dit vorm door er werkelijk te zijn, met aandacht en bewustzijn voor ieder kind. We werken vanuit de ideeën van Rudolf Steiner, de grondlegger van de antroposofie en van de Vrije Scholen.

Er is daarom dan ook een nauwe samenwerking met De Zeeridder. We vieren samen de jaarfeesten en zorgen voor een goede doorgaande lijn, zodat de overgang van onze peutergroep naar de kleuterklas soepel verloopt.

Openingstijden

Peuteropvang De Kleine Zeeridder is 40 weken geopend op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag. In de ochtend van 8:30 tot 11:30 uur en in de middag van 11:30 tot 14:30 uur.

Buitenschoolse opvang De Strijders is het hele jaar geopend van maandag tot en met vrijdag van 7:30 uur tot 18:15 uur, behalve op de door de overheid erkende feestdagen en daarbuiten maximaal 5 werkdagen per jaar. Tijdens de door in Bergen op Zoom en Halsteren vastgestelde vakantieperioden is de buitenschoolse opvang van 07:30 tot 18:15 uur geopend. De ochtend is van 7:30 tot 13:00 uur; de middag van 13:00 tot 18:15 uur. Voor incidentele vrije dagen, zoals bijvoorbeeld een studiedag, gaan we bij tenminste 2 aanmeldingen extra open vanaf 07:30 uur. De mogelijkheid bestaat om uw kind(eren) tegen extra betaling in te schrijven voor opvang vanaf 07:00 uur.

Het team

Het team van de kleine Zeeridder bestaat uit juf Kelly en juf Claire. Zij zijn uw eerste aanspreekpunt op de groep. De juffen zorgen ervoor dat uw kind zich veilig en welkom voelt. Dan zal het op onderzoek gaan, nieuwe dingen proberen en zelfvertrouwen ontwikkelen. Alle zintuigen en ontwikkelgebieden worden aangesproken op een manier die voor kinderen uitnodigend is: spelenderwijs.

Voeding en duurzaamheid

We zorgen samen voor “ons huis” en onze omgeving. Respect voor mens, dier en natuur is sterk verweven met onze visie. Duurzaamheid is voor ons onderdeel van wie we zijn. Naast onze keuze voor gezonde voeding zorgen we samen met onze kinderen voor de plantjes, gaan we samen naar de winkel en bezoeken het bos, de pluktuin en de molen, bakken we broodjes en maken we samen soep. Zo willen wij de kinderen laten beleven waar voedsel vandaan komt en hoe wij hier samen van kunnen genieten.

Ritmes

Er is een vast dagritme waarbij spel wordt afgewisseld met momenten van rust. De rust en regelmaat geven de ochtend structuur, wat de peuters houvast geeft. Nadat de kinderen even hebben gespeeld, gaan we in de kring. We doen gezamenlijk de ochtendspreuk, zingen vaste liedjes en halen klassenkabouter Pim uit bed. Daarna is er een ochtendspel. Na het ochtendspel is er vrij spel, gevolgd door het aan tafel gaan voor het fruit en een toiletmoment. Daarna gaan we opruimen en is het tijd om naar buiten te gaan. Omdat we bij de kleine Zeeridder het ritme van de natuur volgen, zullen we altijd naar buiten gaan. Zo zien we elke kleine verandering van de natuur per seizoen. Op de seizoenstafel in de klas is dit ook zichtbaar gemaakt. We sluiten de ochtend af in de kring, ook weer met een spreuk en we leggen kabouter Pim weer terug in bed.

Naast het dagritme is er ook een vierwekelijks ritme. Zo is er een wandelweek, een creaweeke, een schilderweek en een kook- en bak- week. In deze weken zetten we één onderdeel centraal. Zo wordt er in de schilderweek geschilderd volgens de techniek van het nat in nat schilderen en bakken we in de kook-en bak- week bijvoorbeeld broodjes of koekjes.

Jaarfeesten

De jaarfeesten laten de kinderen het ritme in het jaar meebelevén. Meestal zijn de feesten sterk verbonden met de wisselende seizoenen. In liedjes, verhalen en spelletjes wordt de betekenis van de jaarfeesten op een eenvoudige manier voor de peuters tot uitdrukking gebracht. We geven hun op deze manier de verhalen in beelden mee.

Oudercontact

Iedere ouder krijgt bij inschrijving een inlogcode voor de ouderapp Konnect, daarin houden onze pedagogisch medewerkers bij wat uw kind overdag beleefd heeft. Er wordt bijgehouden hoeveel ze gegeten hebben, hoe ze geslapen hebben enz. Maar ook wordt er beschreven wat ze hebben gedaan, of er bijzondere dingen zijn gebeurd aangevuld met foto's. Ouders kunnen dit inzien op hun pc via het webportaal, maar nog gemakkelijker via een app op hun smartphone. Voor een meer uitgebreid gesprek kan er altijd een afspraak gemaakt worden met de pedagogisch medewerkers of locatiehoofd. Tweemaal per jaar worden ouders uitgenodigd voor een groei gesprek. Tevens is er op elke locatie een oudercommissie aanwezig. Zij worden betrokken bij het beleid op te stellen en of aan te passen. Zij geven de ouders die opvang bij ons afnemen, geluid.

Inschrijven

U kunt uw kind(eren) inschrijven op onze website www.abbokindcentra.nl. Daar kunt u ook meer informatie vinden over het beleid. Maar ook kunt u hier de actuele prijzen terugvinden. Voor meer informatie rondom het inschrijven kunt u contact opnemen met de kindplanning. Dit kan op het centrale telefoonnummer 0164 - 68 26 62 is van 09.00-13.00 uur bereikbaar. E-mail: kindplanning@abbokindcentra.nl

PRAKTISCHE ZAKEN

SCHOOLTIJDEN

Wij werken met een vijfjarige dagenrooster. Dat betekent dat de kinderen alle dagen naar school gaan van 8.30 uur tot 14.15 uur. De kleuters zijn iedere woensdag vrij. In schooljaar 2025-2026 bieden wij de kleuters die naar klas 1 gaan twaalf woensdagen vanaf 25-03-26 t/m 24-06-26 de poortklas aan.

SCHOOLVAKANTIES, VRIJE- EN STUDIEDAGEN

Datum	Week	Vakantie
13-10-25 t/m 17-10-25	42	Herfstvakantie
22-12-25 t/m 02-01-2026	52&1	Kerstvakantie
16-02-26 t/m 20-02-26	8	Voorjaarsvakantie
03-04-26	14	Goede vrijdag
06-04-26	15	Tweede paasdag
20-04-26 t/m 01-05-2026	17&18	Meivakantie
05-05-26	19	Bevrijdingsdag
14-05-26 en 15-05-26	20	Hemelvaartsdag
25-05-26	22	Tweede Pinksterdag
13-07-26 t/m 23-08-26	29-34	Zomervakantie
Studiedag		
Woensdag 17-09-25	38	Teamtraining
Woensdag 01-10-25	40	Abbo Kindcentra studiedag
Maandag 24-11-25	48	Schoolbezoeken
Vrijdag 06-02-26	6	Data-analyse - kwaliteit
Maandag 04-05-26	19	Getuigschriften
Maandag 08-06-26	24	Data-analyse - kwaliteit
Vrijdag 10-07-26	28	Overdrachten
Kinderen 's middags vrij om 12:30		
Vrijdag 19-12-25	51	Kerstviering
Vrijdag 13-2-26	7	Vastenavond

ALGEMEEN

Social-schools

Zodra uw kind op school start, wordt u automatisch lid van Social-schools. Dit is ons ouderportaal. Het is erg belangrijk dat u zich aanmeldt als u hier bericht over krijgt. Via dit ouderportaal krijgt u alle noodzakelijk informatie over en voor uw kind. Lukt het niet, kom dan direct even binnen, voordat u iets belangrijks mist. Onze collega's reageren binnen 3 werkdagen tijdens werkuren op uw berichten. Mocht u een dringende vraag hebben kunt u hem/haar ook aanspreken na schooltijd.

Binnenkomst school

Kleuters: Om 8:20 uur gaan de deuren open, de kleuters worden door de ouders en/of verzorgers naar binnen gebracht. De ingang van de kleuters bevindt zich aan de aula van de Zeeridder. Klas 1 t/m 6: Zij verzamelen om 08:20 uur op het schoolplein en om 08:25 uur gaan de kinderen samen met de leerkracht naar de klassen toe. De ingang van klas 1 en 2 zit aan de linkerkant van het plein, naast de kleutertuin. Klas 3 t/m 6 gaat naar binnen via de hoofdingang van het gemeenschappelijke gebouw.

Pantoffels

In de klas hebben we pantoffels of gymschoenen aan om het zand en vuil zo veel mogelijk te weren en om fijn te kunnen bewegen. Deze pantoffels blijven op school, zorg ervoor dat ze een zooltje hebben en niet te los zitten, anders glijden de kinderen erop uit als ze druk aan het spelen zijn.

Eten en drinken

Wij zijn een gezonde school. In de ochtend eten wij een stuk fruit of groente en in de middag onze lunch. Wij gaan ervan uit dat ieder kind een gezonde lunch meeneemt. De kinderen nemen hun fruit of groente en lunch van thuis mee naar school. Het drinken wordt door school verzorgd in de klas, het is de bedoeling dat uw kind hiervoor een eigen beker heeft. Wij drinken water, thee en bij feestelijke gebeurtenissen diksap. Graag allergieën doorgeven bij de leerkracht.

Traktaties en verjaardagen

De verjaardagen worden op school feestelijk gevierd en de kinderen mogen dan ook trakteren. We zijn een gezonde school, het zou fijn zijn als hier rekening mee wordt gehouden.

Buitenspelen

We gaan graag naar buiten, ook als het regent. Zorg voor goede kleding die de regen en kou tegenhoudt. Daarnaast hebben alle kinderen laarzen (en eventueel een regenpak) op school. Slecht weer bestaat niet, slechte kleding wel!

Kleding en make-up

Expressie van kinderen is een groot goed, en we vinden het belangrijk dat iedereen zich veilig voelt en zich kan uiten waarbij ze zich prettig voelen. Wel wensen we bewustwording en het gesprek erover. Mochten er dus kwesties spelen, dan gaan we hier samen het gesprek over aan. Het kan dan zijn dat een leerkracht contact met u opneemt om samen een goede oplossing te vinden.

Mobiel telefoongebruik, smartwatches etc.

Voor leerlingen is het gebruik van de mobiele telefoon/smartwatches en andere digitale middelen waarmee gefotografeerd of gebeld kan worden binnen en buiten de school niet toegestaan. Voorkeur gaat er naar uit dat deze thuis blijven.

Uitzonderingen kunnen afgestemd worden met de leerkracht of directie. De mobiele telefoon wordt dan onder schooltijd op vliegtuigmodus gezet en in bewaring genomen door de leerkracht in een afgesloten kast.

Parkeren rondom school

Onze school is gehuisvest in Brede School Borgvliet. Omdat er meerdere partijen van dit gebouw gebruik maken, is het soms druk rondom school en is het soms even zoeken naar een parkeerplek. Gezien het feit dat het gebouw in een woonwijk is gevestigd, willen wij iedereen toch nadrukkelijk vragen om de auto's in de daarvoor bestemde parkeerplekken te parkeren. Samen zorgen we dan voor het behouden van een aangename sfeer in de wijk en verzorgen wij geen extra overlast.

Nieuwsbrief

Wekelijks; nieuws uit de klas, dit wordt gedeeld door de leerkrachten via Social-schools.

Eén keer per maand; aan het eind van iedere maand, brengen wij jullie het Zeeriddernieuws.

Dit is de nieuwsbrief van onze school waarin wij korte berichten plaatsen die betrekking hebben op onze klassen, de jaarfeesten en activiteiten. Daarnaast wordt hierin ook berichtgeving gedaan van andere belangrijke zaken omtrent de school.

ZIEKTE, VERLOF EN TE LAAT KOMEN

In geval van ziekte bij een kind is het wettelijk verplicht dit op de eerste dag van afwezigheid te melden en wel 's morgens tussen 8.00 uur en 8.45 uur. Dit kan via onze communicatie app: Social-Schools of door te bellen naar school via het volgende nummer: 0164-249001.

Wij willen jullie vragen dokters en tandartsbezoeken zoveel mogelijk buiten schooltijd om te plannen. Indien dit echt niet anders kan, graag ruim van tevoren dit te melden bij de desbetreffende leerkracht.

Kinderen die vanaf 4 jaar starten op De Zeeridder hebben een aanwezigheidsplicht, het is dan ook noodzakelijk ons altijd op de hoogte te stellen van enige afwezigheid, welke vorm dan ook. Vanaf 5 jaar zijn de kinderen leerplichtig en is het van belang om bij verlof wenselijk buiten de vastgestelde vrije dagen een verlofaanvraag in te dienen. Verlofaanvragen gaan altijd via de directeur van de school. De beoordeling hiervan berust bij de directeur, op basis van de leerplichtwet geformuleerde criteria. Verlofaanvragen moeten ingediend worden via het verlofformulier beschikbaar in Social Schools. Het kan zijn dat er om aanvullende documentatie wordt gevraagd alvorens er een beoordeling plaats kan vinden.

VRIJWILLIGE OUDERBIJDRAGE

De Zeeridder is een school waar lesgegeven wordt vanuit de Waldorfpedagogiek. Belangrijke kernwaarden van onze school zijn o.a. het samen beleven, dicht bij de natuur zijn en bovenal het leren met hoofd, hart en handen. De vrijwillige ouderbijdrage is te categoriseren in twee delen.

Materialen voor vrijeschoolpedagogiek

Voor de aanschaf van materialen, vieren van de jaarfeesten en inzet van externen die essentieel zijn voor het uitvoeren van de vrijeschoolpedagogiek.

Buitenschoolse activiteiten

Is bestemd voor de organisatie van buitenschoolse activiteiten. Ze bieden de mogelijkheid om buiten de reguliere schoolomgeving te leren, te groeien en samen te werken.

De vrijwillige bedragen zijn als volgt:

1 kind:	170euro
2 kinderen:	320euro
3 kinderen (en meer):	450euro

Natuurlijk stellen wij het op prijs deze bijdrage te ontvangen. Wel goed om te weten is dat deze bijdragen te allen tijde vrijwillig is: uiteraard zal een kind nooit worden uitgesloten van een activiteit indien er geen vrijwillige ouderbijdrage betaald is.

De vrijwillige bijdrage voor het schoolkamp wordt los gezien van deze bijdrage. De uiteindelijke bijdrage voor het schoolkamp zal tijdig gecommuniceerd worden naar de betrokken ouders.

DE KLACHTENREGELING

Wij willen u informeren over wat u kunt doen als u een klacht heeft over de school of iemand op school. Wij gaan ervan uit dat u met een klacht in eerste instantie naar de betrokkene(n) gaat, bijvoorbeeld de leerkracht. Komt u er samen niet uit, dan kunt u bij de directie van de school terecht. Bent u nog niet tevreden, dan kunt u het bevoegd gezag (het bestuur) inlichten. Het bevoegd gezag zal samen met u naar een oplossing zoeken. Mogelijk maakt het bevoegd gezag hierbij gebruik van de kennis van een externe deskundige (bijv. een jeugdarts bij klachten over de schoolhygiëne). U kunt ook beslissen de klacht bij de landelijke klachtencommissie in te dienen.

Soms is er sprake van ernstige klachten, over een vorm van machtsmisbruik. U kunt daarbij denken aan seksuele intimidatie, discriminatie, agressie, geweld, pesten. Het is belangrijk om deze klachten niet binnen de school zelf af te handelen, maar daarvoor onafhankelijke, externe deskundigen in te schakelen. De klachtenregeling van de VBS voorziet hierin. Binnen de school kunt u een beroep doen op de interne contactpersoon, buiten de school op de externe vertrouwens- persoon. Wilt u een officiële klacht indienen, dan kan dat bij de onafhankelijke klachtencommissie.

Voor informatie of vragen over onderwijs:

www.onderwijsinspectie.nl

Email: info@owins.nl Tel: 0800 - 8051 (gratis).

Voor klachtmeldingen over seksuele intimidatie, seksueel misbruik, ernstig psychisch of fysiek geweld bestaat er meldpunt vertrouwensinspecteurs.

Tel: 0900 - 1113111 (lokaal tarief)

Voor de afhandeling van klachten, beroepen en geschillen in het bijzonder onderwijs kunt u terecht bij de Stichting GCBO (Geschillen Commissies Bijzonder Onderwijs). Op de website www.gcbo.nl kunt u terecht voor informatie over de GCBO, de (klachten)procedures, de samenstelling van de commissies, de wet- en regelgeving en de jurisprudentie.

Stichting GCBO

Postbus 82324

2508 EH Den Haag

Tel: 070 - 386 16 97

Email: info@gcbo.nl

WET OP DE PRIVACY (AVG)

Op onze website vindt u onze privacyverklaring. Deze geldt voor alle, aan de Zeeridder verstrekte, gegevens door ouders/verzorgers/instanties.

- Ouders/verzorgers hebben altijd inzagerecht in en correctierecht op de gegevens die betrekking hebben op hun kind(eren) of hun gezin.
- Gegevens worden pas na toestemming van de ouders aan derden verstrekt.
- Gegevens worden nauwkeurig bewaard en vijf jaar na uitschrijving van een kind vernietigd.
- Op school zijn gegevens aanwezig van de deelnemende kinderen. Wij zijn wettelijk verplicht die te verstrekken aan het Ministerie van Onderwijs, de gemeente en de onderwijsinspectie.
- Er worden regelmatig foto's en filmpjes gemaakt van leerlingen op school en deze kunnen verschijnen op onze website en sociale media kanalen. Ook worden foto's en filmpjes gedeeld met ouders/verzorgers. Bij inschrijving op onze school ontvangt u een formulier waarop aangegeven staat of u hier wel/geen toestemming voor geeft.
- Zonder toestemming, plaatsen of delen ouders/verzorgers geen foto's/filmpjes van andere leerlingen op sociale media of met anderen. Dit geldt voor foto's/filmpjes die door school gemaakt en verstuurd zijn, maar ook voor foto's/filmpjes die ouders zelf maken op school of tijdens schoolse activiteiten.

AANMELDING EN TOELATING

Wilt u verkennen of De Zeeridder Waldorf Kindcentrum de plek is voor uw kind? Of weet u het al en wilt u uw kind inschrijven? Wij kijken uit naar uw komst! Hieronder leest u hoe dit bij ons in z'n werk gaat.

Kennismaking en inschrijving

Of u nou sfeer wilt proeven, meer informatie wilt over ons onderwijs of al zeker bent van uw zaak en uw kind wil inschrijven: wij nodigen iedereen uit voor een van onze informatieochtenden. Op deze ochtend vertellen wij u meer over het vrijeschoolonderwijs en onze school. U dient zich voor deze informatieochtenden aan te melden.

Na het bezoeken van deze ochtend ontvangt u per e-mail een interesseformulier. Dit kunt u digitaal invullen en terugsturen. Binnen drie weken krijgt u een bevestiging van ontvangst en staat uw kind bij ons op de interesselijst.

De inschrijving van leerlingen vindt plaats als er aan de volgende voorwaarden voldaan wordt:

- Het kind is (minimaal) vier jaar.
- Het overdrachtsformulier van de peuterspeelzaal/kinderdagverblijf is afgegeven aan de school.
- Het onderwijskundig rapport van de andere school/instelling is afgegeven aan de school
- Het (voorlopige) inschrijfformulier is ingevuld en ingeleverd.
- Het inschrijfformulier is getekend door de wettelijke ouders/verzorgers en de directie van de school.

De directie behoudt zich het recht voor om niet over te gaan op inschrijving als:

- Aan het bovenstaande niet voldaan is.
- Het kind niet zindelijk is.
- De school niet is ingericht op de ondersteuningsbehoeften van het kind.
- De school geen passend onderwijs kan verzorgen.

Op school is het protocol zij instromers ter inzage aanwezig. De school houdt zich hierbij aan de wettelijke termijn van 6 weken om te bepalen of de school aan de onderwijsbehoeften van de leerling kan voldoen.

Werkwijze

- Leerlingen worden toegelaten op volgorde van aanmelding bij de administratie.
- Het bezoeken van een informatieochtend is gewenst.
- Als er nog geen plaats is, kunt u aangeven of u uw kind op de interesselijst wilt laten staan voor eventuele latere zij-instroom.
- Op onze school hebben we het beleid dat zowel broertjes en zusjes van verschillende leeftijd als tweelingen in dezelfde (kleuter)klas worden geplaatst. Onze ervaring is dat dit ten gunste komt van de ontwikkeling van beide kinderen.
- Broertjes en zusjes van kinderen bij ons op school hebben voorrang. Graag de school z.s.m. informeren, broertjes en zusjes zijn niet automatisch meteen aangemeld.
- Kinderen die door verhuizing van andere vrijescholen komen hebben voorrang.

Graag informeren we u juist, helder en volledig. Zijn er dingen die missen of aangevuld kunnen worden? Opmerkingen of tips zijn zeer welkom! U kunt ze doorgeven via info@dezeeridder.nl